

MEHNAT VA KASBIY FAOLIYATNING
YORDAMCHI TARMOQLARARO TURLARI
SOHASIDA KASBIY MALAKALARNI
RIVOJLANTIRISH BO'YICHA TARMOQ
KENGASHI

KASBIY STANDART SARTAROSHLAR

“Sartaroshlar” kasbiy standarti 2025-yil 18-dekabrdagi Kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha Respublika kengashi majlisining 114-son bayoni bilan tasdiqlangan “Kasbiy standart shakli” hamda Milliy malaka tizimini rivojlantirish instituti direktorining 2025-yil 19-dekabrdagi 55-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Kasbiy standartlarni ishlab chiqish va yangilash metodologiyasi”ga muvofiq, Mehnat va kasbiy faoliyatning yordamchi tarmoqlararo turlari sohasida kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha tarmoq kengashi tomonidan ishlab chiqilgan.

KASBIY STANDART

Sartaroshlar

Reyestr raqami:

UZ-KS-2026-T1.0-0143

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanilish sohasi:

Mazkur kasbiy standart aholiga sartaroshlik xizmatlarini ko'rsatish sohasida faoliyat yurituvchi ijodiy va professional soch bo'yicha mutaxassislarning kasbiy faoliyatini tartibga solishga mo'ljallangan hujjat hisoblanadi. Ijodiy va professional soch bo'yicha mutaxassislari - bu nazoratsiz ishlaydigan, kerak bo'lganda o'zlarini va boshqalarni boshqaradigan, ijodiy, ishtiyoqli va g'ayratli mutaxassislar. Ular eng yuqori standartlarga muvofiq ishlaydigan va shaxsiy va professional ko'nikmalarini doimiy ravishda rivojlantiradigan sifatli xizmat ko'rsatadilar. Ular o'z ishlari va mijozlar ro'yxati uchun javobgarlikni va mas'uliyatni o'z zimmalariga oladilar, proaktiv, moslashuvchan, ishlarini va vaqtlarini rejalashtiradilar, o'z ishlari va sohalarida faxrlanish orqali mukammallikka intiladilar.

Ular zamonaviy obrazlar va o'zlarining ijodkorligi, individual qobiliyati, tasavvuri va talqinidan ilhomlangan innovatsion uslublar bo'lgan soch modasi tendentsiyalarini taqdim etadigan yuqori malakali va tajribali individual mutaxassislardir. Ular sochlarni parvarishlash, kesish, turmaklash, bo'yash, kimyoviy ishlov berish, gigiyenik va estetik xizmatlar ko'rsatish bilan bog'liq kasbiy faoliyat turlarini qamrab oladi.

Kasbiy standart quyidagi tashkilotlar va subyektlar tomonidan qo'llaniladi:

sartaroshlik salonlari, go'zallik markazlari va media va make-up xizmat ko'rsatish obyektlari;

yakka tartibdagi tadbirkorlik asosida media, to'y liboslari salonlari va xususiy sartaroshlik bilan ham shug'ullanadilar;

kadrlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish bilan shug'ullanuvchi ta'lim va trening muassasalarida;

xodimlarning malakasini baholash, attestatsiyadan o'tkazish va sertifikatlash bilan shug'ullanuvchi vakolatli organlar va markazlar.

Ushbu kasbiy standart sartaroshlik ishlari bilan shug'ullanuvchi mutaxassislarning mehnat funksiyalari, mehnat vazifalari, zarur bilim, ko'nikma va malakalari, shuningdek sanitariya-gigiyena qoidalari, mehnatni muhofaza qilish, mijozlarga xizmat ko'rsatish sifati va xavfsizlik talablariga oid majburiy kasbiy talablarni belgilaydi.

Kasbiy standart mulkchilik shaklidan qat'i nazar, sartaoroshlik xizmatlarini ko'rsatish bilan bog'liq kasbiy faoliyatni amalga oshiruvchi xodimlarga nisbatan tatbiq etiladi hamda xizmatlar sifati va xavfsizligini oshirish, aholiga ko'rsatiladigan xizmatlar bozorida yagona kasbiy talablarni shakllantirishga xizmat qiladi.

2. Ushbu Kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo'ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko'rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mehnat funksiyasi – kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli;

dezinfeksiya - Jonsiz buyumlar yuzasidagi mikroorganizmlarni yo'q qilish uchun kimyoviy moddalar yordamida amalga oshiriladigan jarayonlar;

gigiyena - Sog'lom hayot uchun tana va atrof-muhitni toza saqlash hamda kasalliklardan himoyalash uchun qo'llanilishi lozim bo'lgan barcha choralar majmui;

Kaskad (Kaskad): Bu eng mashhur ko'p pog'onali soch turmagi bo'lib, unda sochlar tepadan pastga qarab uzunlashib boradi. Natijada sochlar xuddi "sharshara" kabi qatlam-qatlam bo'lib tushadi. Bu uslub sochga hajm berish uchun ishlatiladi;

Gradient (Graduirovka): Sochlarni ma'lum bir burchak ostida kesish orqali bir uzunlikdan ikkinchisiga silliq o'tish hosil qilish usuli. Kaskadga o'xshab ketsa-da, gradientda qatlamlar orasidagi farq juda aniq sezilmaydi, o'tishlar yumshoqroq bo'ladi;

Slaysing (Slicing): "Slicing" inglizchadan "tilimlash" degan ma'noni anglatadi. Sartarosh qaychini biroz ochiq holda ushlab, soch bo'ylab sirpantirib tushiradi. Bu uslub soch turmagini yanada harakatchan qilish va ortiqcha zichlikni olib tashlash uchun juda samarali;

Kapsula garderob — bir-biriga mukammal mos keladigan oz sonli (odatda 10-15 ta) kiyimlar to'plami;

Siluet — kiyimning inson qomatidagi tashqi ko'rinishi va konturi;

Drapaj — matoni kiyim ustida chiroyli burmalar yoki buriqlar hosil qilib joylashtirish san'ati.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ-huquqiy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yana-da takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 23-oktyabrdagi PF-190-son Farmoni.

Ushbu Kasbiy Ushbu Kasbiy standartda quyidagi qisqartirishlar qo'llaniladi:

TMR – Tarmoq malaka ramkasi;

IFUT – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi;

TTMM – tarmoq tarif-malaka ma'lumotnomasi.

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi	Sartaroshlar	
2.	Faoliyatning asosiy maqsadi	Mijozlarning sochni parvarish qilish (yuvish, qirqish, bo'yash va turmaklash) hamda ularning tashqi ko'rinishini yaxshilash va shaxsiy imidjini yaratishda professional xizmat ko'rsatish	
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf	S seksiyasi boshqa turdagi xizmatlar ko'rsatish; 96- Boshqa shaxsiy xizmatlar ko'rsatish; 96.0. Boshqa shaxsiy xizmatlar ko'rsatish; 96.02. Sartaroshxonalar va go'zallik salonlari xizmatlari; 96.02.0. Sartaroshxonalar va go'zallik salonlari xizmatlari	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni	Ish muhiti har doim mijozlarga qaratilgan bo'lib, mijozlar talablariga javob beradigan, keng qamrovli maslahat, tegishli xizmatga asoslangan, mijozlarga estetik g'amxo'rlik qilishning ajoyib ko'nikmalarini, xavfsiz ish amaliyotlarini, qonuniy, soha va tashkilot standartlari, protseduralari va protokollariga rioya qilishni ta'minlaydigan bir qator sartaroshlik xizmatlarini taqdim etish.	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi	Kasblar kodi va nomi:	TMR dagi malaka darajasi:
		51410001 Ayollar sartaroshi	3
		51410004 Sartarosh-modelyer	3
		51410002 Erkaklar sartaroshi	3
		51410003 Imidjmeyker (stilist)	4

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1.	51410001 Ayollar sartaroshi	A1.3	Soch kesish, bo'yash, rang berish, turmaklash va shakl berish	A1.01.3	Sochni tayyorlash, ajratish va kesish
				A1.02.3	Rang diagnostikasi, bo'yash va yuvish
				A1.03.3	Yuvish, tayyorlash, turmaklash
2.	51410004 Sartarosh-modelyer	B1.3	Mijozlar bilan ishlash va konsultatsiya berish	B1.01.3	Mijozni kutib olish va ehtiyojlarini aniqlash
				B1.02.3	Soch va bosh terisi diagnostikasi
				B1.03.3	Professional maslahatlar berish va yechimlarni taklif qilish, ishonchli va professional muhit yaratish
		B2.3	Soch kesish va shakl berish	B2.01.3	Mijozning individual xususiyatlarini hisobga olish
				B2.02.3	Soch kesish texnikalarini mahorat bilan qo'llash
				B2.03.3	Sochga shakl berish (turmaklash) qayta ishlash va yakunlash
		B3.3	Soch bo'yash va rang berish	B3.01.3	Mijoz bilan konsultatsiya va rang tanlash, koloristika bilimlarini qo'llash
				B3.02.3	Soch bo'yash texnikalarini bajarish
		B4.3	Sochni parvarishlash va davolash muolajalari	B4.01.3	Diagnostika va individual yondashuv
				B4.02.3	Maxsus parvarish muolajalarini bajarish
				B4.03.3	Mahsulotlar va asbob-uskunalar bilan ishlash

3.	51410002 Erkaklar sartaroshi	D1.3	Soch kesish va shakl berish	D1.01.3	Konsultatsiya, sochni tayyorlash, ajratish va kesish
		D2.3	Soqol va mo'ylov bilan ishlash (erkaklar sartaroshligi uchun)	D2.01.3	Soqol va mo'ylovni shakllantirish va kesish
4.	51410003 Imidjmeyker (stilist)	E1.4	Mijozning ehtiyojlarini aniqlash, yaratish va taklif etish	E1.01.4	Mijozning ehtiyojlarini aniqlash (Dagnostika va tahlil)
				E1.02.4	Imidjni yaratish (Konseptualizatsiya)
				E1.03.4	Imidjni taklif etish (Taqdimot va kelishuv)

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi	Ayollar sartaroshi	
Mashg'ulot nomining kodi	51410	
TMR bo'yicha malaka darajasi	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yiladigan talablar	Ta'lim darajasi umumiy o'rta ta'lim bo'lganda 1 yillik amaliy tajriba talab qilinadi	
Layohatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yosh, muammolarga ijodiy yechimlarni ishlab chiqish uchun zarur bo'lgan keng qamrovli amaliy va kognitiv ko'nikmalar Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	1) boshlang'ich professional ta'lim 2) o'rta maxsus ta'lim 3) umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	Ta'lim darajasi umumiy o'rta ta'lim bo'lganda norasmiy (informal) ta'lim talab qilinadi	
Kasbiy standartlar reestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	14390027 Sartaroshxona mudiri 3	
	51410003 Imidjmeyster (stilist) 4	
	51410004 Sartarosh-modelyer 3	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	51420002 Kosmetolog
	4	51410003 Imidjmeyster (stilist)

Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
A1.3 Soch kesish, bo'yash, rang berish, turmaklash va shakl berish	A1.01.3 Sochni tayyorlash, ajratish va kesish	O'qitish natijalari
		Mehnat harakatlari:
		1. Mijozning xohishlarini, uning turmush tarzini va sochi bilan bog'liq muammolarini diqqat bilan tinglash.
		2. Mijozning yuz shakli, sochining tabiati (turi, qalinligi, o'sish yo'nalishi) va umumiy uslubiga mos keladigan soch turmashi variantlarini taklif qilish.
		3. Kesishdan oldin sochni uning turiga mos shampun bilan tozalash.
		4. Sochning sifatini yaxshilash va tarashni osonlashtirish uchun konditsioner yoki boshqa parvarish vositalarini qo'llash
		5. Sochni yaxshilab tarash, kesish texnikasiga qarab, sochni kerakli darajada nam holda ushlab turish (ayrim texnikalar quruq sochda bajariladi)
		6. Sochni aniq va to'g'ri bo'limlarga ajratish. Bu har bir qismni nazoratli kesish imkonini beradi va yakuniy natijaning simmetriyasini ta'minlash
7. Sochni kesishda kerakli hajm, harakat va shaklni hosil qilish uchun to'g'ri burchak ostida (masalan, 0, 45, 90 daraja) ushlash		

		8. Tanlangan soch turmagi va mijozning soch turiga mos keladigan kesish texnikasini (masalan, to'g'ri kesish, gradiyent (feyd), kaskad, filirovka, slaying) aniq va mahorat bilan bajarish
		9. Kesish jarayonida soch turmagining har ikki tomonida simmetriyaga rioya qilish va umumiy shaklning muvozanatli bo'lishini doimiy vizual nazorat qilish
		Ko'nikma:
		Turli soch holatlarini (masalan, shikastlangan, quruq, yog'li) aniqlash
		Sochni to'g'ri yuvish va konditsionerlash, suv haroratini nazorat qilish
		Kesish uchun optimal namlik darajasini ta'minlash
		Zarur bo'lganda issiqlikdan himoya vositalarini to'g'ri qo'llash
		Sochni teng va to'g'ri qismlarga ajratish, ajratilgan qismlarni mahkam ushlab turish
		Yakuniy soch turmagini ko'z oldiga keltirib, unga mos ravishda ajratish, qaychi va taroqdan ergonomik va samarali foydalanish
		Slice cutting, point cutting, effilage (filirovka) kabi texnikalarni egallash
		Sochni kerakli burchaklar ostida kesish orqali hajm va shaklni yaratish
		Kesilgan soch uzunligining simmetriyasini yoki rejalashtirilgan assimetriyasini ta'minlash
		Mayda detallarga (masalan, portlash, yuz ramkalari) aniqlik bilan ishlov berish
		Kesish jarayonida mijozning holatini kuzatib borish va unga moslashish
		Bilim:
		Shampun, konditsioner va boshqa mahsulotlarning sochga ta'sirini tushunish
		Ish joyini va asboblarni toza saqlash qoidalari
		Suvning qattiqligi va uning sochga ta'siri
		Sochni kesishdagi burchaklar va yo'nalishlarning ahamiyati
		Sochning tabiiy o'sish yo'nalishlarini tushunish
		Sochning har xil turlari uchun eng mos kesish usullari
		Bosh suyagi shakli va uning soch turmagiga ta'siri
		Soch kesish va turmaklash bo'yicha joriy moda yo'nalishlari, qaychi turlari, pichoqlar va ularning ishlatilishini tushunish
	A1.02.3 Rang diagnostikasi, bo'yash va yuvish	Mehnat harakatlari:
		1. Mijozning soch holatini (oldingi bo'yoqlar, shikastlanish darajasi), tabiiy rangini va bosh terisi holatini tekshirish
		2. Mijozning xohishlarini diqqat bilan tinglash va ular erishmoqchi bo'lgan rang natijasini tushunish
		3. Mijozning yuz rangiga, teri ohangiga va soch tipiga mos keladigan rang palitrasini taklif qilish
		4. Bo'yash natijasining ehtimoliy imkoniyatlari va cheklovlari haqida shaffof ma'lumot berish (masalan, qora sochni bir bo'yashda sarg'ish qilish imkonsizligi)
		5. Zarur hollarda rang bo'yog'iga bo'lgan allergik reaksiyani tekshirish
		6. Mijozning kiyimlarini va terisini bo'yoq dog'laridan himoya qilish

	7. Ba'zi bo'yoq turlari toza sochga, ba'zilar esa ozgina kir sochga yaxshiroq singishi sababli, unga mos ravishda sochni yuvish yoki yuvmaslik
	8. Tanlangan rang va kerakli nisbatlarda bo'yoqni oksidlovchi bilan aralashtirish
	9. Bo'yoq cho'tkalari, idishlar, folga (agar kerak bo'lsa) va boshqa kerakli anjomlarni hozirlash
	10. Sochni aniq va tartibli bo'limlarga ajratish orqali bo'yoqning bir tekis taqsimlanishini ta'minlash
	11. Tanlangan bo'yash uslubiga qarab, bo'yoqni sochga to'g'ri va aniq qo'llash.
	12. Ildizlarni yoki to'liq uzunlikni bo'yashda bo'yoqning har bir tolaga yetib borishini ta'minlash
	13. Rangning bir xil chiqishi uchun bo'yoqni soch bo'ylab bir tekis tarqatish
	14. Bo'yoqning ta'sir qilish muddatini to'g'ri belgilash va kuzatish
	15. Rangning kerakli darajada o'zgarganligini muntazam tekshirib borish
	16. Bo'yoqni sochlarni shikastlamasdan to'liq yuvib tashlash va rangni neytrallash uchun maxsus shampun va konditsionerlardan foydalanish
	17. Mijozga mos keladigan turmakni yaratish va rangning yakuniy ko'rinishini namoyish etish
	18. Rangning uzoqroq saqlanishi uchun uyda parvarish qilish bo'yicha maslahatlar berish
	Ko'nikma:
	Mijozning istaklarini, soch tarixi va parvarish odatlarini sezish
	Soch va bosh terisining hozirgi holatini aniq baholash, shikastlanish darajasini aniqlash
	Rang nazariyasini va kutiladigan natijalarni mijozga tushunarli tilda yetkazish
	Mijozning teri ohangi, ko'z rangi va yuz tuzilishiga mos ranglarni tanlash
	Mijozni va ish joyini bo'yoq dog'laridan samarali himoyalash
	Bo'yoq turiga qarab sochni to'g'ri yuvish yoki yuvmaslik
	Rang bo'yoqlarini aniq nisbatlarda, bir xil konsistensiyada aralashtirish
	Bo'yash uchun barcha zarur asboblarni (cho'tkalar, idishlar, folga) tayyorlash
	Sochni aniq va tartibli bo'limlarga ajratish orqali rangning bir tekis taqsimlanishini ta'minlash
	Bo'yoqni soch ildizlaridan uchigacha yoki kerakli joyga aniq surtish
	Melirovka, ombre, balayaj kabi murakkab bo'yash texnikalarini mohirlik bilan bajarish
	Rangning bir xil chiqishi uchun bo'yoqni soch bo'ylab optimal tarzda tarqatish
	Bo'yoqning ta'sir qilish muddatini aniq boshqarish
	Rangning kerakli natijaga erishganligini doimiy tekshirib borish

		Bo'yoq qoldiqlarini to'liq olib tashlash va rangni barqarorlashtirish
		Mijozga mos turmakni yaratish va rangning yakuniy ko'rinishini ko'rsatish
		Bilim:
		Soch tuzilishi, bo'yoqlarning sochga ta'siri va oksidlanish jarayonlari
		Asosiy, ikkilamchi, uchlamchi ranglar, rang doirasi va ularning o'zaro ta'siri
		Rang bo'yoqlariga qarshi reaksiyalarni aniqlash va xavfsizlik choralari bilish
		Ish joyi va asboblarni dezinfeksiya qilish qoidalari
		Bo'yoqlar va oksidlovchilarning kimyoviy tarkibi, ularning o'zaro reaksiyalari
		Har xil soch bo'yash texnikalari va ularning afzalliklari, kamchiliklari
		Sochning tabiiy o'sish yo'nalishlari va uning bo'yoqni singdirish qobiliyati
		Rang berishda yorug'lik va soyalarning o'zaro ta'sirini tushunish
		Kutilmagan rang natijalarini tuzatish usullari
		Rangli sochni parvarish qilish bo'yicha mahsulotlar va ulardan foydalanish qoidalari
		Rangning uzoq saqlanishi uchun uy sharoitida parvarish qilish bo'yicha professional tavsiyalar
	A1.03.3 Yuvish, tayyorlash, turmaklash	Mehnat harakatlari:
		1. Turmaklashdan oldin sochni to'g'ri yuvish va kerakli balzam yoki niqobni qo'llash
		2. Sochni quritishdan oldin ortiqcha namligini artish (masalan, sochiq bilan quritish)
		3. Issiqlikdan himoya qiluvchi, hajm beruvchi yoki silliqlashtiruvchi mahsulotlarni sochga bir tekis surtish
		4. Soch turiga va kerakli turmakka mos quritish uslubini belgilash
		5. Soch ildizlariga hajm berish yoki butun soch bo'ylab bir tekis hajm yaratish
		6. Sochni fen yordamida to'g'rilash yoki maxsus dazmollar bilan silliqlash
		7. Maxsus jingalaklash moslamalari (plovka, bigudi) yordamida jingalaklar hosil qilish
		8. Soch tolalariga kerakli yo'nalishni berish
		9. Tayyor turmakni lak yoki boshqa fiksatorlar yordamida uzoq vaqt saqlanishini ta'minlash
		10. Sochga sog'lom yaltiroqlik beruvchi spreylarni qo'llash
		11. Soch turmagining mayda detallarini to'g'rilash
		12. Tayyor turmakni mijozga turli burchaklardan ko'rsatish va uning roziligini olish
		13. Turmakning uzoqroq saqlanishi va uyda parvarish qilish bo'yicha tavsiyalar berish
		14. Mijozga mos keladigan turmakni yaratish va rangning yakuniy ko'rinishini namoyish etish

		Ko'nikma:
		Mijozning istaklarini, soch tarixi va parvarish odatlarini chuqur bilish
		Soch va bosh terisining hozirgi holatini aniq baholash, shikastlanish darajasini aniqlash
		Rang nazariyasini va kutiladigan natijalarni mijozga tushunarli tilda yetkazish
		Mijozning teri ohangi, ko'z rangi va yuz tuzilishiga mos ranglarni tanlash
		Mijozni va ish joyini bo'yoq dog'laridan samarali himoyalash
		Bo'yoq turiga qarab sochni to'g'ri yuvish yoki yuvmaslik
		Rang bo'yoqlarini aniq nisbatlarda, bir xil konsistensiyada aralashtirish
		Bo'yash uchun barcha zarur asboblarni tayyorlash
		Sochni aniq va tartibli bo'limlarga ajratish orqali rangning bir tekis taqsimlanishini ta'minlash
		Bo'yoqni soch ildizlaridan uchigacha yoki kerakli joyga aniq surtish
		Melirovka, ombre, balayaj kabi murakkab bo'yash texnikalarini mohirlik bilan bajarish
		Rangning bir xil chiqishi uchun bo'yoqni soch bo'ylab optimal tarzda tarqatish
		Bo'yoqning ta'sir qilish muddatini aniq boshqarish
		Rangning kerakli natijaga erishganligini doimiy tekshirib borish
		Bo'yoq qoldiqlarini to'liq olib tashlash va rangni barqarorlashtirish
		Mijozga mos turmakni yaratish va rangning yakuniy ko'rinishini ko'rsatish
		Bilim:
		Turli turmaklash mahsulotlari (mousse, gel, lak, issiqlikdan himoya vositalari) va ularning sochga ta'siri
		Sochni to'g'ri yuvish va parvarish qilish prinsiplari
		Turli soch turlari (ingichka, qalin, jingalak, to'g'ri) va ularning turmaklashdagi xususiyatlari
		Turmaklash asboblarning (fen, dazmol) sochga ta'siri va shikastlanishdan himoyalash yo'llari
		Hajm, tekstura va yo'nalish orqali estetik turmak yaratish asoslari
		Turmakning mijoz yuziga va umumiy ko'rinishiga mos kelishi
		Turmakni uy sharoitida qanday parvarish qilish va saqlash bo'yicha tavsiyalar
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. O'z harakatlari, ish natijalari va boshqalarning harakatlari uchun javobgarlik
		2. Sochni tayyorlash, ajratish va kesish jarayoni sataroshdan yuqori darajadagi mas'uliyat va mustaqillikni talab qiladi.
		3. Usta o'z ishining sifatiga, mijozning xavfsizligi va qoniqishiga to'liq javobgardir.
		4. Ishni boshlashdan avval gigiyena qoidalariga rioya qilish, asbob-uskunalarni tozalash va dezinfeksiya qilish, ish joyini tartibda saqlash sataroshning eng muhim mas'uliyatlaridan biridir

		5. Ish jarayonlarida muhit, material va ish uskunalariga oid ehtimoliy xavf-xatarlar hamda koʻrilishi lozim boʻlgan choralarni koʻrish masʼuliyati
		6. Muammolarni hal qilishda zaruratdan kelib chiqib mustaqil qaror qabul qilish
		7. Sifatli sataroshlik xizmatlarini koʻrsatish uchun yangi xodimlarni jalb etish
		8. Xizmatlarning oʻz vaqtida yetkazib berilishini taʼminlash uchun zarur boʻlgan ishlab chiqarish jadvallari va xodimlarga qoʻyiladigan talablarni aniqlash
Texnik va/yoki texnologik talab		ISO 9001 ISO 22716 ISO 45001 ISO 17679

Kasbning nomi		Sartarosh-modelyer	
Mashg'ulot nomining kodi		51410	
TMR bo'yicha malaka darajasi		3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar		Tavsiya etiladi	
Amaliy tajriba (ish staji)ga qo'yilgan talablar		Ta'lim darajasi umumiy o'rta ta'lim bo'lganda 1 yillik amaliy tajriba talab etiladi	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar		18 yosh, muammolarga ijodiy yechimlarni ishlab chiqish uchun zarur bo'lgan keng qamrovli amaliy va kognitiv ko'nikmalar; Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar		1) boshlang'ich professional ta'lim 2) o'rta maxsus ta'lim 3) umumiy o'rta ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi		Ta'lim darajasi umumiy o'rta ta'lim bo'lganda norasmiy (informal) ta'lim talab etiladi	
Kasbiy standartlar reestrda mavjudligi		-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari		Soch stilisti (Hair Stylist)	
		Kreativ sartarosh (Creative Hairdresser)	
		Modelyer-sartarosh (Hair Designer)	
		Soch kesish ustasi (Hair Cutter/Styling Specialist)	
		Erkaklar sartaroshi / Barbershop ustasi (Barber),	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi		TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
		3	51410001 Ayollar sartaroshi
		3	51410002 Erkaklar sartaroshi
		4	51410003 Imidjmeyker (stilist)
Mehnat funksiyalarining tavsifi			
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari		
B1.3 Mijozlar bilan ishlash va konsultatsiya berish	B1.01.3 Mijozni kutib olish va ehtiyojlarini aniqlash	O'qitish natijalari	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Mijozni tabassum bilan iliq kutib olish, qulay muhit yaratish	
		2. Faol tinglash xohish-istaklarini to'liq tushunish	
		3. Aniq savollar berish "qanday turmak xohlaysiz?", "qanday uslubga o'rgangan?", "qanday tadbirga tayyorlanyapsiz?" kabi aniq savollar berish.	
		4. Mijozning yuz shakli, soch turi (qalinligi, holati, to'g'riligi, jingalakligi), terisi va umumiy uslubini diqqat bilan kuzatish.	
		5. Mijozning sochi va yuz tuzilishiga mos keladigan variantlarni tahlil qilish.	
		6. Mijozning xohishlari sochi holati yoki yuz shakliga qanchalik mos kelishini professional tarzda tushunish	
		7. Mijozning istaklari va o'zining professional bahosi asosida bir nechta mos keluvchi turmak, rang berish variantlarini taklif etish.	
		8. Mijozga misollar orqali kutilayotgan natijani ko'rsatish.	
		9. Mijoz bilan tanlangan turmak, rang yoki xizmat bo'yicha to'liq kelishuvga erishish.	

		10. Xizmatning davomiyligi, narxi va kutilayotgan natijalar haqida aniq ma'lumot berish.
		Ko'nikma:
		Faol tinglash
		Empatiya: Mijozning his-tuyg'ularini, masalan, o'zgarishdan xavotirini his qila olish
		Sochning eng kichik detallarini (tuzilishi, rangi, holati, o'sish yo'nalishi, eski turmak izlari) tezda payqay olish
		Mijozning yuz shakli, peshona balandligi, jag' chizig'i kabi jihatlarni tezda baholab, ularga mos turmaklarni tasavvur qila olish
		Mijozning kiyinish uslubi, aksessuarlari va umumiy tashqi ko'rinishi orqali uning shaxsiy stilini idrok etish
		Soch turlari, ranglar va texnikalar bo'yicha professional terminologiyadan tushunarli tarzda foydalana bilish
		Mijozning istaklari va o'zining professional bahosi asosida bir nechta mos keluvchi, ammo turli xil variantlarni taklif qila olish
		Xizmat natijalari haqida realistik va aniq ma'lumot berish, mijozda asossiz umidlar uyg'otmaslik.
		O'z bilimi va ko'nikmalarini namoyish etish orqali mijozda ishonch tuyg'usini shakllantirish.
		Bilim:
		Soch tiplari: Har xil soch turlarini o'ziga xos xususiyatlarini bilish
		Soch holati: Shikastlangan, rang berilgan, ingichka yoki qalin sochning holatini aniqlash va turmakka ta'sirini bilish
		Bosh terisi: Bosh terisi holatiga (masalan, quruqlik, yog'lilik, sezuvchanlik) oid asosiy bilimlarga ega bo'lish
		Yuz shakllari: Oval, yumaloq, to'rtburchak, yuraksimon, olmos kabi asosiy yuz shakllarini bilish
		Proporsiyalar: Yuzning turli qismlari (peshona, burun, jag') o'rtasidagi proporsiyalarni va ularning soch turmagi tanlashga ta'sirini tushunish
		Yuzdagi xususiyatlar: Ko'zlar, burun, og'iz shakli kabi individual xususiyatlarni inobatga olgan holda turmakni tanlash prinsiplari
		Rang nazariyasi ta'siri haqida umumiy tushuncha
		Teri va ko'z rangiga moslik: Mijozning teri rangi va ko'z rangiga mos keladigan soch ranglarini tanlash qoidalari
		Bo'yash texnikalari: Asosiy soch bo'yash texnikalarining vizual effektlari haqida ma'lumot
		Mijoz xohishlarini aniqlash: Mijozning tana tili, so'zlash uslubi va umumiy xulq-atvori orqali uning haqiqiy istaklarini tushunish.
		Ishonch o'rnatish: Professionalizm va samimiyat orqali mijozning ishonchini qozonish.
		Hozirgi trendlar: Soch turmaklari, kesish uslublari va bo'yash texnikalaridagi eng so'nggi moda yo'nalishlarini bilish.
		Klassik uslublari: Vaqt sinovidan o'tgan, har doim dolzarb bo'lgan soch turmaklari va uslublari haqida bilim.

	B1.02.3 Soch va bosh terisi diagnostikasi	Mehnat harakatlari:
		1. Sochning umumiy holatini, yaltiroqligini, sinuvchanligini, uchlarining holatini va bosh terisida qizillik, qichishish yoki qazg'oq bor-yo'qligini sinchiklab ko'zdan kechirish
		2. Sochning tabiiy o'sish yo'nalishini aniqlash
		3. Kimyoviy bo'yash yoki issiqlik asboblari (fen, dazmol) kelib chiqqan zararlarni vizual aniqlash
		4. Sochning qalinligi, ingichkaligi, dag'alligi yoki yumshoqligini paypaslab aniqlash
		5. Sochning quruqligini yoki yog'liligini barmoqlar orqali sezish
		6. Mijozning sochi yoki bosh terisi bilan bog'liq asosiy xavotirlarini (masalan, soch to'kilishi, qazg'oq, yog'lanish) aniqlash
		7. To'plangan ma'lumotlar asosida soch va bosh terisining aniq muammolarini tashxislash
		8. Mijozning ehtiyojlariga mos keladigan parvarish mahsulotlari, muolajalar yoki keyingi xizmatlar (masalan, maxsus maskalar, bosh terisi massaji) bo'yicha aniq tavsiyalar berish
		9. Taklif etilgan yechimlarning qanday natijalar berishini mijozga tushunarli tilda izohlash
		Ko'nikma:
		Soch va bosh terisidagi har qanday o'zgarishni (qazg'oq, qizillik, siyraklashish, shikastlanish) tezda payqay olish
		Soch tolasi qalinligi, porlashi, sinuvchanligi kabi mayda jihatlarni ajrata bilish
		Barmoqlar orqali sochning teksturasi, namlik darajasi, bosh terisining elastikligi va harorati kabi xususiyatlarni sezish
		Soch tolalarini ajratish, bosh terisini ehtiyotkorlik bilan tekshirish uchun aniq va nozik harakatlar qila bilish
		Kuzatuv natijalarini mijoz bergan ma'lumotlar bilan bog'lab, soch va bosh terisining asosiy muammosini tashxislash
		Muammolarning mumkin bo'lgan sabablarini (masalan, noto'g'ri parvarish, kimyoviy ta'sir) tahlil qila olish
		Mijozdan uning parvarish tartibi, ishlatadigan mahsulotlar va bosh terisi bilan bog'liq tajribalari haqida samarali so'rab bilish
		Diagnostika natijalarini va taklif etilayotgan yechimlarni mijozga oddiy, tushunarli tilda izohlay olish
		Mijozning ehtiyojlariga mos keladigan parvarish usullari, mahsulotlar yoki keyingi muolajalar bo'yicha aniq va amaliy tavsiyalar bera olish
		Bilim:
		Soch folikulasi, soch tuzilishi, soch o'sish sikli va bosh terisi tuzilishi (epidermis, derma, gipoderma) haqida fundamental bilimlar
		Bosh terisining keng tarqalgan kasalliklari (masalan, seборея, kepek, psoriaz, dermatitlar), soch to'kilishi turlari va ularning tashqi belgilari, shuningdek, davolash usullari haqida umumiy tushunchalar
		Soch va bosh terisi muammolarining kelib chiqish sabablari (gormonal o'zgarishlar, stress, noto'g'ri ovqatlanish, irsiyat, kimyoviy ta'sirlar) va ularni aniqlash metodlari

		Soch va bosh terisi turlari (quruq, yog'li, normal, aralash), ularning ehtiyojlari va tegishli parvarish mahsulotlari (shampunlar, konditsionerlar, maskalar, losyonlar) tarkibi (ingredientlar va ularning ta'siri), shuningdek, professional va uy sharoitida foydalanish uchun tavsiya etilgan mahsulotlar assortimenti Vizual tekshiruv, palpatsiya, so'rovnomalar o'tkazish, ba'zida maxsus asboblarning yordamida soch va bosh terisi holatini baholash bilimi Ish joyini, asbob-uskunalarini dezinfeksiya qilish va sterilizatsiya qilish qoidalari, shaxsiy gigiyena normalari Mijozning muammolarini diqqat bilan tinglash, aniq savollar berish, tushunarli tilda maslahat berish va tavsiyalar asosida ishonchli munosabat o'rnatish Mijozda allergiya reaksiyalari yoki bosh terisi sezuvchanligini aniqlash, potentsial xavflarni baholash va tegishli choralarni ko'rish Soch va bosh terisi holatini to'g'ri baholash, muammolarni aniqlash, maqsadga muvofiq xizmatlarni taklif qilish va parvarish bo'yicha shaxsiy tavsiyalar bera olish
	B1.03.3 Professional maslahatlar berish va yechimlarni taklif qilish, ishonchli va professional muhit yaratish	Mehnat harakatlari: 1. Mijozning xohish-istaklarini, kutgan natijalarini va soch parvarishi bo'yicha muammolarini diqqat bilan tinglash. 2. Mijozga kataloglar, jurnallar yoki raqamli platformalardagi suratlarni ko'rsatib, uning tushunchasini aniqlashtirish va bir xil tasavvurga ega bo'lish 3. Agar mijozning xohishi uning sochiga mos kelmasa, unga bir nechta muqobil, ammo qiziqarli variantlarni taklif qilish. 4. Mijozning soch va bosh terisi turiga mos keladigan professional parvarish mahsulotlarini tavsiya qilish, ularning qanday ishlashi va nima uchun aynan shu mahsulotlar tavsiya etilayotganini tushuntirish 5. Uy sharoitida soch parvarishi, turmaklash va rangini saqlash bo'yicha aniq va tushunarli ko'rsatmalar berish 6. Ish joyi, asbob-uskunalar va mahsulotlarning doimiy toza va steril holatda bo'lishini ta'minlash 7. Mijozga nisbatan har doim xushmuomala, hurmatli va professional munosabatda bo'lish 8. Mijozdan olingan shaxsiy ma'lumotlarni (masalan, uning muammolari, kasalliklari) sir saqlash 9. Xizmatni belgilangan vaqtda boshlash va tugatishga harakat qilish Ko'nikma: Mijoz bilan ochiq va tushunarli til topish, faol tinglash, savollar berish va fikrlarini aniq ifodalash Mijozning soch va bosh terisi bilan bog'liq muammolarini aniqlash, ularning sabablarini tahlil qilish va eng maqbul yechimlarni topish Har bir mijozning shaxsiy xususiyatlari va istaklariga qarab yondashuvni o'zgartira olish, kutilmagan vaziyatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish Mijozga hurmat bilan munosabatda bo'lish, uning vaqtini qadrlash va salbiy holatlarda ham professional xushmuomalalikni saqlash.

		Xizmat jarayonini samarali tashkil etish, mijozga ajratilgan vaqtga rioya qilish va keyingi uchrashuvlar jadvalini to'g'ri rejalashtirish
		Mijozning yuz tuzilishi, soch turi va tanasi proporsiyalarini tezda tahlil qilib, unga eng mos keladigan soch turmagi yoki rangi bo'yicha vizual tasavvur hosil qila olish
		Norozi mijozlar bilan vaziyatni xotirjamlik bilan tahlil qilish, ularning shikoyatlarini tinglash va konstruktiv yechimlarni taklif etish
		Bilim:
		Mijozlarning shaxsiy xususiyatlarini, kayfiyatini va tanlov motivatsiyalarini tushunish uchun umumiy psixologik prinsiplar
		Soch turmaklash, bo'yash va parvarishlashdagi zamonaviy tendensiyalar, klassik va avangard uslublar haqida doimiy yangilanib turuvchi ma'lumotlar
		Kasbiy faoliyatda axloqiy me'yorlarga rioya qilish, mijozlarning maxfiyligini ta'minlash va yuqori professional standartlarga amal qilish
		Har xil turdagi soch va bosh terisi uchun mo'ljallangan professional mahsulotlarning keng assortimenti, ularning tarkibi, qo'llanilish usullari va kutilayotgan natijalari haqida chuqur bilim
		Tavsiya etilayotgan mahsulot va xizmatlarning afzalliklarini mijozga tushunarli tarzda yetkaza olish, uning ehtiyojlariga mos savdo takliflarini shakllantirish
		Ish joyi va asbob-uskunalarini toza va steril holda saqlash bo'yicha barcha sanitariya-gigiena normalari va mehnat xavfsizligi qoidalarini bilish
B2.3 Soch kesish va shakl berish	B2.01.3 Mijozning individual xususiyatlarini hisobga olish	Mehnat harakatlari:
		1. Mijozning yuz tuzilishi, bo'yi, gavdasi va umumiy uslubini tezkor baholash
		2. Ish muhitini mehnat muhofazasi va xavfsizlik, atrof muhit va sifat talablariga muvofiq tartibga keltirish
		3. Ish muhitidagi ish uskunolari va materiallarning bajariladigan jarayonga mosligini tekshirish
		4. Mijozni kutib olib, uning talabini qabul qiladi
		5. Mijozga soch holati haqida ma'lumot beradi
		6. Mijozning kiyim uslubini, aksessuarlar tanlovi va umuman shaxsiy imidjiga e'tibor berish
		7. Qo'llarini dezinfektsiya vositasi bilan dezinfektsiya qilish
		8. Sochni uslubiga mos ravishda namlaydi
		9. Namlangan sochdagi ortiqcha suvni toza sochiq yordamida, sochni shikastlamagan holda artib oladi
		10. Kiyimi toza bo'lishini, kiyim, aksessuar va sochlari (uzun bo'lsa yig'ib qo'yishi) amaliyot hududiga tegmasligini ta'minlash
		11. Mijoz kreslosini va zarurat bo'lsa yoritish vositalarini xavfsiz, kesish uchun qulay va bimalol ishlash mumkin bo'lgan holatda joylashtirish
		12. Kesish uchun kerakli uskunalarini ishga va xavfsizlikka mos joyda hamda qo'li yetadigan masofada ish stolida tartiblash

		13. Kesish fartugi va (bo'lsa) himoya vositalarini mijozni bezovta qilmaydigan darajada bo'sh holda taqadi yoki yidiradi
		14. Model/mijozning tana tuzilishi, yuz shakli, soch tuzilishi va talabiga mos kesish modelini belgilash
		15. Nam kesish bo'lsa, sochni mijoz qulog'i, ko'zi va kiyimiga suv/kosmetika tegib ketmasligiga e'tibor qilgan holda kesishga tayyor bo'lguncha bir tekis namlash
		16. Model/mijozning ustiga va ensasiga soch/tuk yopishib tarqalmasligi uchun ehtiyot choralarini ko'rish
		17. Belgilangan kesish texnikasi va modeliga ko'ra sochni teng va tekis bo'limlarga ajratish
		18. Mijozdan kesishni qulay bajarish va bajarayotgan kesishni bemalol ko'ra oladigan masofada turish
		19. Sochni belgilangan model bo'yicha, mos ish jihozlari bilan to'g'ri texnikani qo'llab kesish
		20. Kesish davomida mijozni og'zaki tarzda va barmoqlar uchi bilan kesishga mos holatga yo'naltirish
		21. Kesish paytida tepa, old va ensa qismidagi husnbuzar, xol va yaralarga e'tibor berish
		22. Kesish paytida sochning modelga mosligini va simmetriyasini model/mijozning turli profil burchaklaridan oynada tekshirish
		23. Kesish yakunida kesilgan joylarni va sochni oyna yordamida hamda soch bo'laklarini tenglashtirib nazorat qilish
		24. Noto'g'ri kesish (bo'lsa), model va texnikaga mos tarzda xatoni bartaraf etish
		25. Kesishdan so'ng oynani mos burchakka keltirib mijozga kesishni ko'rsatadi va talabga ko'ra kerakli o'zgartirishlarni amalga oshirish
		26. Kesishdan so'ng mijoz ustiga to'kilgan kesilgan sochlarni sochiga va kiyimiga zarar yetkazmasdan tozalab, kesish fartugini yechib olish
		Ko'nikma:
		Mijozning yuz shakli, soch turi, terining rangi va umuman shaxsiy uslubini tez va aniq tahlil qila olish
		Mijozning kiyim uslubi, shaxsiy didi va xulq-atvoridagi nozik jihatlarni payqash orqali uning ehtiyojlarini chuqurroq tushunish
		Mijozning his-tuyg'ularini tushunish va uning istaklari, xavotirlari yoki afzalliklariga nisbatan sezgir bo'lish
		Mijozning individual xususiyatlariga asoslanib, unga eng mos soch turmagi, rangi yoki parvarish usullarini aniq va asosli tarzda tavsiya qila olish
		Mijozning byudjeti, vaqti yoki boshqa shaxsiy cheklovlarini inobatga olgan holda, mavjud variantlar ichidan optimal yechimlarni taklif qilish
		Bilim:
		Ish jarayonlari va ish joylarida qo'llaniladigan ish uskunalari hamda materiallardan (kesuvchi va teshuvchi asboblari, elektr qurilmalari, yoritish jihozlari, yonuvchi, oksidlovchi, portlovchi kosmetika va boshqa materiallar va h.k.) kelib chiqishi mumkin bo'lgan xavf va risklarni ajrata olish

		Ish uskunalari va materiallardan kelib chiqadigan risklarga mos ehtiyot choralarini belgilash
		Har xil turdagi mijozlar (masalan, konservativ, zamonaviy, ekstravagant) va ularga individual yondashuv strategiyalarini bilish
		Ish joylarida atrof-muhit nuqtai nazaridan xavfli holat, material va resurslarni ajrata olish
		Mijozning madaniy kelib chiqishi va uning soch parvarishiga bo'lgan yondashuvidagi farqlar haqida umumiy tushuncha
		Soch va bosh terisi (sochli qism) xususiyatlari hamda sog'liq qoidalari va ehtiyot choralarini bilish
		Sartaroshlik amaliyotida nojo'ya hisoblangan sog'liq muammolarini (bosh terisida ochiq yara, husnbuzar, xol, soch va teri kasalligi, allergiya va h.k.) ajrata olish
		Turli soch va bosh terisi turlari uchun maxsus ishlab chiqilgan parvarish mahsulotlarining tarkibiy qismlari, ularning funksiyalari va ta'sir mexanizmlari
		Mehnat harakatlari:
B2.02.3 Soch kesish texnikalarini mahorat bilan qo'llash		1. Sochni kesishdan oldin to'g'ri yuvish, konditsionerlash va tarash, shuningdek, uning namligini optimal darajada ushlab turish
		2. Sochni aniq va simmetrik bo'limlarga ajratish
		3. Maxsus kesish turiga qarab (qaychi, ustara, trimmer) to'g'ri asbobni tanlash va uni to'g'ri tutish
		4. Sochni kesishda to'g'ri burchak ostida ushlab (masalan, 0, 45, 90 daraja) orqali xohlagan hajmni, teksturani va harakatni yaratish
		5. Turli kesish texnikalarini (masalan, to'g'ri kesish, gradiyent, kaskad, puntirovaniye, slaying) mahorat bilan qo'llash
		6. Kesish jarayonida sochning har ikki tomonida va umumiy shaklida simmetriya va muvozanatga rioya qilish
		7. Sochning oxirgi ko'rinishiga jonlilik va tabiiylik berish uchun tekstura berish texnikalaridan foydalanish (masalan, tukli effekt, ichki kesish)
		8. Sochni quritgandan so'ng uning shaklini tekshirish va kerakli joylarni qayta kesish, kichik kamchiliklarni bartaraf etish
		9. Kesish jarayonida mijozning yuz shakli, sochining turi va uning turmush tarziga mos keladigan yakuniy natijani ta'minlash
		Ko'nikma:
		Qaychi, ustara, trimmer kabi kesish asboblarini yuqori aniqlik va xavfsizlik bilan boshqarish
		Sochni kesish uchun aniq va to'g'ri bo'limlarga ajrata olish
		Sochni kesishda to'g'ri burchak ostida ushlab (0, 45, 90, 180 daraja) va tortish kuchini sozlay olish
		Sochga jonlilik va tabiiy ko'rinish berish uchun tekstura berish (masalan, to'g'rilash, slaying, nuqtali kesish) ko'nikmalarini qo'llay olish
		Kesish jarayonida soch turmagining har ikki tomonida va umumiy ko'rinishida simmetriya va muvozanatga erishish

		Xizmatni belgilangan vaqt ichida yuqori sifat bilan yakunlash, har bir harakatni o'ylab bajarish va keraksiz vaqt yo'qotishlarning oldini olish
		Sochni quritgandan so'ng, uning tabiiy holatini hisobga olgan holda kichik kamchiliklarni bartaraf etish va yakuniy shaklni berish
		Bilim:
		Soch turlarining (ingichka, qalin, jingalak, to'g'ri), ularning o'sish yo'nalishi va elastikligining kesishga ta'siri haqida chuqur bilim
		Bob, kaskad, feyd, kare, puntirovaniye, slaysing kabi turli xil kesish texnikalarining nazariy asoslari va amaliy qo'llanilishi
		Har xil turdagi mijozlar (masalan, konservativ, zamonaviy, ekstravagant) va ularga individual yondashuv strategiyalari
		Har bir yuz shakli (oval, dumaloq, kvadrat, uchburchak va boshqalar) uchun eng mos soch turmagi va chekka chiziqlari haqida bilim
		Turli xil qaychilar (to'g'ri, filirovkali), ustara va trimmerlarning xususiyatlari, ularning kesishga ta'siri va qaysi vaziyatda qaysi asbobdan foydalanish samarali ekanligi
		Ish jarayonida sartaroshning o'z gavdasini to'g'ri tutishi, harakatlarini optimallashtirish va charchoqni kamaytirish bo'yicha bilimlar.
		Shikastlangan, ingichka yoki kimyoviy ishlov berilgan sochlarni kesishning o'ziga xos xususiyatlari va ehtiyot choralari
B2.03.3 Sochga shakl berish (turmaklash) qayta ishlash va yakunlash		Mehnat harakatlari:
		1. Sochning turiga va xohlagan turmakka mos ravishda fen (diffuzer, nasadka bilan), dazmol yoki boshqa asboblardan foydalanib, to'g'ri quritish usulini tanlash
		2. Sochning ildizlariga hajm berish, uchi va o'rta qismlarida kerakli teksturani hosil qilish uchun taroq, shchiotka va mahsulotlardan foydalanish
		3. Mijozning istagiga ko'ra (masalan, tekislash, jingalak qilish, to'lqin hosil qilish, yig'ma turmak yaratish) tegishli turmaklash texnikasini qo'llash
		4. Turmaklash jarayonida yuzaga kelgan kichik kamchiliklarni to'g'rilash, sochning notekis joylarini qayta ishlash yoki qo'shimcha mahsulotlar bilan mustahkamlash
		5. Turmakning uzoq vaqt saqlanishi uchun lak, gel, vosk, spreylar kabi maxsus fiksatorlardan me'yorida foydalanish
		6. Turmakning umumiy ko'rinishini, simmetriyasini va mijozga qanchalik mos tushganligini vizual baholash
		7. Turmakni uy sharoitida saqlash, parvarish qilish va qayta turmaklash bo'yicha qisqa, ammo amaliy tavsiyalar berish
		Ko'nikma:
		Fen, dazmol, jingalaklash uskunasi, turli shchiotkalar kabi asboblarni turli soch turlarida samarali va xavfsiz qo'llash
		Sochni ildiz qismidan ko'tarish, uchlariga to'g'ri shakl berish va umumiy hajm balansi yaratish
		Sochni kesishda to'g'ri burchak ostida ushlash (0, 45, 90, 180 daraja) va tortish kuchini sozlay olish

		Sochga jonlilik va tabiiy ko'rinish berish uchun tekstura berish (masalan, to'g'rilash, slaying, nuqtali kesish) ko'nikmalarini qo'llay olish
		Turmakni barqaror qilish uchun lak, sprej, gel kabi fiksatorlarni me'yorida va to'g'ri qo'llash
		Mijozning yuz xususiyatlari, sochining holati va uning shaxsiy uslubiga qarab turmaklashni individual tarzda moslashtirish
		Tayyor turmakning umumiy ko'rinishini, mutanosibligini va mijozga qanchalik mos kelishini tanqidiy baholay olish
		Bilim:
		Turli xil soch turmaklash usullari (masalan, tekislash, jingalak qilish, to'lqinli, yig'ma turmaklar, tarash) va ularning har birining o'ziga xos xususiyatlari, qo'llanilish ketma-ketligini bilish
		Turmaklash va fiksatsiya uchun ishlatiladigan mahsulotlarning (muss, gel, lak, sprej, termo-himoya) tarkibi, ularning sochga ta'siri va qaysi turdagi sochga mos kelishi
		Sochga fen yoki dazmol bilan ishlov berishda haroratning sochga ta'siri, sochni shikastlamaslik qoidalari va himoya usullari
		Sochning namlikka, issiqlikka va kimyoviy mahsulotlarga reaksiyasi, shuningdek, turmaklash jarayonida uning tuzilishini hisobga olish
		Turmakda hajm, harakat va nisbatlarning vizual uyg'unligi, yuzning shakli bilan turmakning mutanosibligini bilish
B3.3 Soch bo'yash va rang berish	B3.01.3 Mijoz bilan konsultatsiya va rang tanlash, koloristika bilimlarini qo'llash	Mehnat harakatlari:
		1. Mijozning orzu qilgan rangni, uslubni va kutgan natijalarni diqqat bilan eshitish, uning xohishlarini to'liq tushunishga harakat qilish
		2. Mijozning sochining hozirgi rangini, oldingi bo'yash tarixini, sochning sifatini (masalan, tolalarning holati, o'tkazuvchanligi) va bosh terisi sezuvchanligini vizual hamda palpatsiya orqali aniqlash
		3. Mijozning terisi tag-ohangini (issiq, sovuq, neytral) aniqlash
		4. Rang palitrasini, namunalarni yoki raqamli vizualizatsiya vositalarini ishlatib, mijozga turli xil rang variantlarini ko'rsatish
		5. Asosiy ranglar, ikkilamchi ranglar, uchlamchi ranglar, o'zaro bir-birini bekor qiluvchi ranglar (neytralizatorlar) va ularning sochda qanday ishlashini hisobga olgan holda rang tanlash
		6. Mijozning hozirgi soch rangidan kelib chiqqan holda, uning orzu qilgan rangiga erishish mumkin bo'lgan realistik natijalar haqida ogohlantirish (masalan, qora sochni birdaniga oqartirishning qiyinligi)
		7. Bo'yoq allergiyasi xavfini oldini olish maqsadida, kerak bo'lsa, terida test o'tkazishni taklif qilish va uning natijasini baholash
		8. Mijozning xohishi, soch holati va koloristika qoidalariga asoslanib, bo'yoqning turi, rang kodi, oksidant foizi va aralashma nisbatlarini aniq belgilash
		9. Rangning uzoqroq saqlanishi va soch salomatligi uchun bo'yashdan keyingi parvarish mahsulotlari va usullari haqida ma'lumot berish

		Ko'nikma:
		Mijoz sochining holatini, oldingi bo'yash va bosh terisining sezuvchanligini aniq baholash
		Mijozning hozirgi soch rangidan kelib chiqqan holda, yakuniy rangning qanday ko'rinishini tasavvur qila olish va buni mijozga tushunarli qilib yetkaza bilish
		Mijozning istaklarini tinglash, savollar berish va unga rang tanlash jarayonida to'g'ri maslahat berish orqali o'zaro ishonchli munosabat o'rnatish
		Agar mijozning xohlagan rangi uning sochiga mos kelmasa yoki erishish qiyin bo'lsa, unga realistik va estetik jihatdan jozibador muqobil variantlarni taklif qila bilish
		Mijozning istalgan rangiga erishish uchun turli bo'yoq ranglari, oksidantlar va qo'shimchalarni to'g'ri nisbatda aralashtirish mahorati
		Bilim:
		Rang doirasi (asosiy, ikkilamchi, uchlamchi ranglar), ranglarning bir-biriga ta'siri, sovuq va issiq ohanglar, shuningdek, ranglarni neytrallash prinsiplari
		Doimiy, yarim-doimiy, vaqtinchalik bo'yoqlar, oqartirgichlar va toniklar kabi turli xil bo'yoq mahsulotlarining tarkibi, ularning sochga ta'siri va qo'llanilish xususiyatlari
		Sochning g'ovakligi (porosity), qalinligi va boshqa individual xususiyatlarining rangning qanchalik singishi va qanday ko'rinishiga ta'siri bilimi
		Mijozning teri ohangini (issiq, sovuq, neytral) aniqlash va unga mos keladigan soch ranglarini tanlash bo'yicha bilim
		Bo'yoq tarkibidagi potentsial allergenlar, allergiya testini o'tkazish qoidalari va mijozning xavfsizligini ta'minlash choralari
		Rangni saqlash, sochni tiklash va uning salomatligini ta'minlash uchun mo'ljallangan parvarish mahsulotlari va uy sharoitida qo'llaniladigan usullar haqida ma'lumot
		Ombre, balayaj, shatush, highlight, lowlight kabi zamonaviy bo'yash texnikalari va rang berishdagi eng so'nggi tendentsiyalar
	B3.02.3 Soch bo'yash texnikalarini bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Bo'yash jarayoni uchun zarur bo'lgan bo'yoq, oksidant, idishlar, cho'tkalar, himoya vositalari (qo'lqop, fartuk) va soch qisqichlarini tayyorlash
		2. Sochni bo'yashga tayyorlash, kerak bo'lsa, sochni tozalash, tarash va bo'yash texnikasiga mos ravishda qismlarga ajratish
		3. Tanlangan rang retseptiga muvofiq bo'yoq va oksidantni aniq nisbatda, bir xil massa hosil bo'lguncha aralashtirish
		4. Tanlangan bo'yash texnikasiga (masalan, to'liq bo'yash, ildizlarni bo'yash, melirlash, balayaj) muvofiq bo'yoqni sochga ehtiyotkorlik bilan, bir tekis va tez surish
		5. Bo'yoqning ko'rsatmalarda berilgan ta'sir vaqtiga qat'iy rioya qilish
		6. Ta'sir muddati tugagach, bo'yoqni sochlarni shikastlamasdan iliq suv bilan to'liq yuvish

		7. Sochni quritib, rangning to'g'ri chiqqanligini, bir tekis taqsimlanganligini va mijozga mos kelishini tekshirish
		Ko'nikma:
		Bo'yoqni sochga bir tekis, aniq va tez surish, kerakli bo'limlarda ishlay olish
		Berilgan retseptga muvofiq bo'yoq va oksidantni to'g'ri nisbatda, bir xil konsistensiyada aralashtirish
		To'liq bo'yash, ildizlarni bo'yash, melirlash, balayaj, shatush kabi turli bo'yash texnikalarini amalda mahorat bilan qo'llay olish
		Bo'yoqning ta'sir vaqtini aniq nazorat qilish va jarayonni belgilangan muddatda yakunlash
		Bo'yash jarayonida shaxsiy gigiyena qoidalariga rioya qilish, mijozni va o'zini bo'yoqdan himoya qilish, ish joyini toza tutish
		Bo'yoqni teriga tegizmasdan, soch tolasiga singdirib surish
		Bo'yalgan sochni quritgandan so'ng rangning to'g'riligini baholash va zarur bo'lsa, kichik kamchiliklarni bartaraf etish
		Bilim:
		Har xil turdagi soch bo'yoqlarining (ammiakli, ammiaksiz, yarim-doimiy va h.k.) kimyoviy tarkibi, ularning soch tolasi bilan o'zaro ta'siri va kutilgan natijalar
		Turli oksidant foizlarining (masalan, 3%, 6%, 9%, 12%) rangni ochish darajasi va sochga ta'siri haqida bilim
		Soch tolasining bo'yoqni shimib olish qobiliyati va uning rangning intensivligiga ta'siri
		Istalmagan rang ohanglarini (sariq, qizil, to'q sariq) bartaraf etish uchun qaysi neytrallashtiruvchi ranglardan foydalanish kerakligini bilish
		Bo'yoqni sochning barcha qismlariga bir xil miqdorda surish usullari va rang dog'larining oldini olish yo'llari
		Har bir bo'yoq mahsulotining qo'llash bo'yicha maxsus ko'rsatmalari, xavfsizlik qoidalari va tavsiya etilgan ta'sir vaqtlari
B4.3 Sochni parvarishlash va davolash muolajalari	B4.01.3 Diagnostika va individual yondashuv	Mehnat harakatlari:
		1. Soch va bosh terisi holatini baholash: Mijozning soch va bosh terisini vizual tekshirish, palpatsiya qilish hamda muammolarni (masalan, kepek, quruqlik, yog'lilik, sinuvchanlik, soch to'kilishi) aniqlash.
		2. Soch parvarishi tartibi, ishlatiladigan mahsulotlar, ovqatlanish odatlari, stress darajasi va sog'liq holati haqida savollar berish
		3. To'plangan ma'lumotlar asosida soch va bosh terisidagi muammolarning sabablarini mijozga tushunarli tilda tushuntirish
		4. Mijozning ehtiyojlari va muammolariga mos keladigan shaxsiy parvarish yoki davolash dasturini ishlab chiqish
		5. Mijozga mavjud parvarish va davolash muolajalarining turlarini (masalan, namlantiruvchi, oziqlantiruvchi, mustahkamlovchi, bosh terisi uchun pilinglar) va ularning kutilayotgan natijalarini tushuntirish
		6. Tanlangan muolajalarga mos keladigan professional parvarish mahsulotlarini (shampun, konditsioner, maska, losyon, sarum)

		tavsiya etish va ulardan uy sharoitida foydalanish bo'yicha ko'rsatma berish
		7. Muolajadan keyingi natijalar, ularning davomiyligi va erishish mumkin bo'lgan o'zgarishlar haqida mijoz bilan ochiq suhbatlashish
		Ko'nikma:
		Soch va bosh terisining turli muammolarini (masalan, quruqlik, yog'lilik, kepek, sezuvchanlik, soch to'kilishi, sinuvchanlik) aniq tashxislash
		Mijozning turmush tarzi, ovqatlanish odatlari, stress darajasi, sog'lig'i va ilgari ishlatgan parvarish mahsulotlari haqida muhim ma'lumotlarni yig'a olish va ularni tahlil qilib, muammoning ildizini topish
		Har bir mijozning noyob ehtiyojlariga mos keladigan shaxsiy parvarish yoki davolash dasturini yaratish
		Mijozga mavjud parvarish va davolash usullarini (masalan, chuqur namlantirish, oziqlantirish, bosh terisi detoksifikatsiyasi, anti-stress muolajalar) tushunarli tarzda tavsiya qilish
		Tanlangan muolajalarning potentsial natijalarini, ularning davomiyligini va mijoz uchun realistik kutishlarni aniq belgilash
		Bilim:
		Bosh terisi va sochning keng tarqalgan kasalliklari (masalan, seboreya, psoriaz, alopesiya turlari, dermatitlar) haqida tibbiy asosdagi bilimlar
		Soch va bosh terisi muammolarining fiziologik sabablari, ularning yuzaga kelish mexanizmlari va ularni bartaraf etish usullari
		Turli xil parvarish va davolash mahsulotlarining (shampunlar, konditsionerlar, maskalar, sarumlar, losyonlar) kimyoviy tarkibi, ularning aktiv ingredientlari va sochga ta'sir qilish mexanizmlari
		Sochni parvarishlashda ishlatiladigan zamonaviy apparatlar (masalan, darsonval, bug'latgichlar, lazer taroqlar) va ularning ta'sir prinsiplari
		Ovqatlanish, stress, uyqu tartibi va boshqa turmush tarzi omillarining soch va bosh terisi salomatligiga ta'siri haqida umumiy tushuncha
		Muolajalar davomida asbob-uskunalarining sterilizatsiyasi, dezinfeksiyasi va umumiy gigiyenik talablarga qat'iy rioya qilish
	B4.02.3 Maxsus parvarish muolajalarini bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Muolaja turiga qarab, sochni maxsus shampun bilan tozalash, ortiqcha namligini olish yoki zarur bo'lsa, quritish
		2. Tanlangan parvarish mahsulotini (maska, ampula, sarum, losyon) soch yoki bosh terisiga, belgilangan miqdorda va to'g'ri texnikada surish
		3. Mahsulotning ko'rsatmalarda belgilangan ta'sir vaqtiga qat'iy rioya qilish
		4. Agar muolaja bosh terisi uchun mo'ljallangan bo'lsa, mahsulotni singdirish va qon aylanishini yaxshilash uchun bosh terisini muloyimlik bilan massaj qilish
		5. Ta'sir muddati tugagach, mahsulotni sochni shikastlamasdan iliq suv bilan yaxshilab yuvish

		6. Muolaja maxsus apparat (masalan, bug'latgich, darsonval, ozon-terapiya apparati) talab qilsa, uni to'g'ri sozlash va xavfsizlik qoidalariga rioya qilgan holda ishlatish
		7. Muolaja yakunida soch yoki bosh terisi holatining o'zgarishini vizual va hissiy jihatdan baholash, mijozning fikrini so'rash
		8. Muolaja ta'sirini uzoqroq saqlash uchun mijozga uy sharoitida qo'llash mumkin bo'lgan parvarish mahsulotlari va usullari haqida aniq va tushunarli ko'rsatma berish
		Ko'nikma:
		Har bir turdagi parvarish mahsulotini (maskalar, ampulalar, sarumlar, losyonlar) soch yoki bosh terisiga aniq va to'g'ri texnikada surish
		Bosh terisida qon aylanishini yaxshilash, mahsulotlarni chuqurroq singdirish va mijozga dam berish uchun tegishli massaj usullarini qo'llay olish
		Bug'latgichlar, darsonval, ozon-terapiya apparatlari kabi zamonaviy uskunalarini to'g'ri sozlash, ishlatish va ularning xavfsizligini ta'minlash
		Muolaja mahsulotlarining ta'sir vaqtini aniq kuzatish va belgilangan muddatga qat'iy rioya qilish
		Muolaja jarayonida ishlatiladigan barcha asbob-uskunalarni dezinfeksiya va sterilizatsiya qilish qoidalariga amal qilish
		Muolaja yakunida soch va bosh terisining holatini vizual va palpator usulda baholash, erishilgan o'zgarishlarni aniqlash
		Bilim:
		Turli xil maxsus parvarish vositalarining (masalan, keratinli, kollagenli, vitamin kompleksli, o'simlik ekstraktli) tarkibi, ularning asosiy komponentlari va soch hamda bosh terisiga ta'sir qilish mexanizmlari
		Har bir parvarish muolajasining (masalan, chuqur namlantirish, oziqlantirish, detoksifikatsiya, soch to'kilishiga qarshi) asosiy maqsadi, uning afzalliklari va kutilgan natijalari
		Sochning shikastlanish turlari, bosh terisi kasalliklari (kepek, seboreya, quruqlik) va ularning sabablari haqida chuqur bilim
		Har xil turdagi go'zallik salonlarida ishlatiladigan parvarish apparatlarining ishlash prinsiplari, ularning soch va bosh terisiga ta'siri hamda xavfsizlik choralari
		Allergiya reaksiyalari, terining sezuvchanligi va boshqa sog'liqqa oid cheklovlarni hisobga olish, zarur hollarda ehtiyot choralari ko'rish
	B4.03.3 Mahsulotlar va asbob-uskunalar bilan ishlash	Mehnat harakatlari:
		1. Kerakli parvarish yoki davolash mahsulotlarini (shampun, konditsioner, maska, sarum, losyon, ampula) ularning turiga va miqdoriga qarab tayyorlash
		2. Muolaja uchun zarur bo'lgan har qanday apparat (masalan, bug'latgich, darsonval, mikrokamera) yoki qo'l asboblari (taroq, shchytka) ning to'g'ri ishlashini tekshirish va ularni muolajaga mos ravishda sozlash

		3. Mahsulotlar va asbob-uskunalar bilan ishlashda shaxsiy himoya vositalaridan (qo'lqop, himoya ko'zoynagi) foydalanish, mijozning himoyasini ta'minlash
		4. Tanlangan mahsulotni soch yoki bosh terisining kerakli joylariga, instruksiyaga qat'iy rioya qilgan holda, bir tekis va samarali surish
		5. Agar muolaja apparat talab qilsa, uni xavfsizlik qoidolari va ishlatish yo'riqnomasiga binoan, to'g'ri va samarali tarzda ishlatish
		6. Muolaja tugagach, barcha ishlatilgan asbob-uskunalarni tozalash, dezinfeksiya qilish va sterilizatsiya qilish
		7. Ishlatiladigan asbob-uskunalarining muntazam texnik holatini tekshirish va zarur bo'lsa, ularni ta'mirlash yoki almashtirish choralari ko'rish
		Ko'nikma:
		Har xil turdagi professional parvarish asboblari (masalan, bug'latgichlar, mikrokameralar, darsonval apparatlari) to'g'ri, xavfsiz va samarali ishlatish
		Har bir mahsulotni mijozning soch turi, muammosi va holatiga qarab aniq miqdorda va to'g'ri nisbatda dozalash
		Barcha ishlatilgan asbob-uskunalarni har foydalanishdan keyin to'g'ri tozalash, dezinfeksiya qilish va sterilizatsiya qilish protokollariga qat'iy rioya etish
		Asbob-uskunalarining ishidagi kichik nosozliklarni tezda aniqlash va ularni bartaraf etish yoki tegishli mutaxassisga murojaat qilish
		Ishlatilgan mahsulotlar va boshqa chiqindilarni atrof-muhit talablariga muvofiq tarzda utilizatsiya qilish
		Bilim:
		Professional parvarish mahsulotlarining (shampunlar, maskalar, sarumlar, davolash ampulalari) kimyoviy tarkibi, ularning aktiv ingredientlari va soch hamda bosh terisiga ta'sir qilish mexanizmlari
		Har bir parvarish muolajasi va mahsuloti uchun ishlab chiqaruvchi tomonidan belgilangan qo'llanilish ketma-ketligi va ta'sir vaqtlari
		Kimyoviy mahsulotlar bilan ishlashda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish, terining tirnishi yoki allergiya reaksiyalarining oldini olish bo'yicha bilimlar
		Go'zallik salonlarida ishlatiladigan asosiy asbob-uskunalarining texnik tuzilishi, ishlash prinsiplari va ularni muntazam texnik ko'rikdan o'tkazish zaruriyati
		Atrof-muhitni himoya qilishga oid qoidalar va mahsulotlarni utilizatsiya qilish bo'yicha amaldagi qonunchilik talablari
		Barcha mahsulotlarning yaroqlilik muddatlari va saqlash sharoitlari haqida bilim
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mijozning soch tuzilishi, rangi, yuz shakli, hayot tarzi va istagini inobatga olib, eng mos xizmat turini tavsiya qilishi, bunda o'zining kasbiy bilimlariga tayanish
		2. Asboblarning haroratini va tezligini to'g'ri sozlash
		3. Gigiyena, dezinfeksiya, sterilizatsiya va sanitatsiya atamalarining ma'nodagi farqlarini ajrata oladi

		4. Ish muhiti va ish uskunalari xususiyatlariga mos tozalash va dezinfeksiya usullarini tushuntiradi
		5. Muammolarni hal qilishda zaruratdan kelib chiqib mustaqil qaror qabul qilish
		6. Oʻz harakatlari, ish natijalari va boshqalarning harakatlari uchun javobgarlik
	Texnik va/yoki texnologik talab	ISO 9001 ISO 22716 ISO 45001 ISO 17679 Ayollar va erkaklar sartaroshligida umumiy qoʻllaniladigan ish uskunalarining (fen apparati, sterilizator, ensa mashinkasi, soch bukuvchi qisqich, asbob-uskunalar: qaychi turlari, taroq turlari, choʻtka turlari, ustara – soch kesish uchun –, sochiq va h.k.) texnik xususiyatlari va funksiyalarini ajrata olish va qonun qoidalari va talablari Sartaroshlik amaliyotida ishlatiladigan materiallarning (kosmetik vositalar: boʻyoqlar, jel, shampunlar, rang ochuvchi vositalar, kremlar, spreylar, soch parvarish niqoblari va h.k./ bir martalik materiallar: sochiqlar, penuar/fartuk, boʻyin tasmasi, talk va h.k.) sifat va miqdor jihatidan foydalanishga yaroqlilik xususiyatlarini tushuntiradi Materiallarning xususiyatiga koʻra saqlash sharoitlari hamda kosmetik vositalardagi buzilish belgilari (rang, hid, tuzilma oʻzgarishi)ni ajrata oladi Ish uskunalarining funkcionallik tekshiruvi, kundalik va umumiy texnik xizmat koʻrsatish hamda nosozlikni aniqlash va oldini olish boʻyicha amaliyotlarni texnik yoʻriqnoma asosida tushuntiradi Sartaroshlik jarayonlarida sifatni belgilovchi asosiy omillarni (sogʻliq va gigiyena, mijoz qoniqishi, texnik mahorat va xatoni bartaraf etish va h.k.) tushuntiradi

Kasbning nomi	Erkaklar sartaroshi (Barbering)	
Mashgʻulot nomining kodi	51410	
TMR boʻyicha malaka darajasi	3	
Malakani baholashga qoʻyiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Ish staji (amaliy tajriba)ga qoʻyiladigan talablar	Taʼlim darajasi umumiy oʻrta taʼlim boʻlganda 1 yillik amaliy tajriba talab etiladi	
Mehnatga layoqati va shaxsiy kompetensiyalarga qoʻyilgan talablar	18 yoshga toʻlgan boʻlishi; Ishga kirishda dastlabki tibbiy koʻrikdan oʻtgan boʻlishi.	
Taʼlim darajasiga qoʻyilgan talablar	1) boshlangʻich professional taʼlim 2) oʻrta maxsus taʼlim 3) umumiy oʻrta taʼlim + norasmiy (informal) taʼlim yoki amaliy tajriba	
Norasmiy va informal taʼlim bilan bogʻliqligi	Taʼlim darajasi umumiy oʻrta taʼlim boʻlganda norasmiy (informal) taʼlim talab etiladi	
Kasbiy standartlar reestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin boʻlgan nomlari	14390027 Sartaroshxona mudiri 3	
	51410003 Imidjmeyker (stilist) 4	
	51410004 Sartarosh-modelyer 3	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR boʻyicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	51420002 Kosmetolog

Mehnat funksiyalarining tavsifi

Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
D1.3 Soch kesish va shakl berish	D1.01.3 Konsultatsiya, sochni tayyorlash, ajratish va kesish	Mehnat harakatlari:
		1. Ehtiyojlarni aniqlash: Mijozning istaklarini sinchiklab tinglash, ularning turmush tarzi, yuz shakli va sochni parvarish qilish odatlarini inobatga olgan holda maslahatlar berish
		2. Professional takliflar: Sochning tuzilishi, sifati va bosh terisi holatini baholab, mijozga eng mos keladigan soch turmagi va kesish texnikasini tavsiya qilish
		3. Qo'llarini dezinfeksiyalovchi modda bilan dezinfeksiya qilad
		4. Tozalash va parvarish: Sochni kesishdan oldin uning toza va gigiyenik holatini ta'minlash
		5. Namlikni nazorat qilish: Sochni kesish uchun optimal namlik darajasini ta'minlash
		6. Asboblarni tayyorlash: Kesish jarayonida ishlatiladigan asbob-uskunalarni (qaychi, tarash mashinkasi, taroqlar) sterillash va ularni ish holatiga keltirish
		7. Model/mijozning ustiga va ensasiga soch/tuk yopishib tarqalmasligi uchun himoya oldi kiyimini kiydirish va shu kabi choralarni ko'radi
		8. Qismlarga bo'lish: Kesish jarayonini soddalashtirish va aniqlikni ta'minlash maqsadida sochni logik va simmetrik qismlarga ajratish

	9. Fiksatsiya: Ajratilgan soch qismlarini maxsus qisqichlar yoki boshqa vositalar yordamida mahkamlash
	10. Texnikani qo'llash: Mijozning istaklari va soch turiga mos keladigan kesish texnikalarini (graduirovka, filirovka, to'g'ri kesish va hokazo) malakali qo'llash
	11. Sochni elektr soch kesish mashinasidan foydalanib, belgilangan modelga muvofiq va to'g'ri texnikani qo'llab kesadi
	12. Kesish vaqtida taroq va kesish jihozlarini uyg'un holda ishlatadi
	13. Sochni qaychi yordamida belgilangan modelga muvofiq va to'g'ri texnikani qo'llab kesadi
	14. Chegara chiziqlarining simmetrik va silliq bo'lishini hamda qaychi izi qolmasligini ta'minlab kesadi
	15. Simmetriya va mutanosiblik: Kesish jarayonida boshning anatomik xususiyatlarini inobatga olgan holda simmetriya va mutanosiblikka erishish
	16. Ensani kesishdan oldin mijoz ensasi kesish uchun yetarlicha quruqligini tekshiradi
	17. Ensa terlagan yoki nam bo'lsa, fen/pudra yordamida ensani ensa mashinasi qulay ishlaydigan quruqlikka keltiradi
	18. Mijoz/modelni mos holatga keltirib, ensa mashinasi bilan ensa tuklarini kesadi/oladi
	19. Tugallash va detallash: Kesishni yakunlashda mayda detallarga e'tibor berish, soch turmagining aniq va yakuniy shaklini berish
	20. Xato kesishlar bo'lsa, model va texnikaga muvofiq xatoni bartaraf etadi.
	21. Zarur bo'lsa, qirralarni tekislash va ortiqcha tuklarni olib tashlash
	22. Doimiy baholash: Kesish jarayonida va har bir bosqichdan so'ng soch turmagini turli burchaklardan baholash, mijozning oldingi kutgan natijalari bilan solishtirish
	23. Fen apparatini soch va bosh terisiga zarar yetkazmaydigan haroratda va masofada ushlab turadi
	24. Elektr soch kesish mashinasining kesish taroqlari raqamini qo'llaniladigan model va uzunlikka mos ravishda tanlaydi
	25. Kesish tarog'ini mashina uchiga to'g'ri va tirash paytida chiqib ketmaydigan qilib mahkamlaydi
	Ko'nikma:
	Klassik kesish usullari: Qaychi va taroq yordamida soch uzunligini bir xil saqlagan holda tekis va aniq kesish
	Filirovka va graduirovka: Soch hajmiga effekt berish, zichligini kamaytirish yoki bosqichli shakl berish texnikalari
	Mashinka bilan ishlash: Turli nasadkalar yordamida soch uzunligini nazorat qilish va aniq konturlar yaratish
	Fade (o'tish) texnikasi: Soch uzunligini pastdan tepaga silliq o'tkazish, turli darajadagi o'tish effektlarini yaratish
	Sochni fen bilan quritish va shakl berish usullari
	Turli stilizatorlar (gel, mum, lak) yordamida soch turmagiga barqarorlik va estetika berish
	Mijozning yuz tuzilishiga mos soch turmagini yaratish qobiliyati

		Har foydalanishdan so'ng asboblarni to'g'ri tozalash, dezinfeksiya qilish va sterilizatsiya qilish usullarini bilish va amalga oshirish
		Ish stolini, ustara va sochiqlarni doimiy toza saqlash va sanitariya normalariga rioya qilish
		Sartaroshning o'zi ham doimiy toza va ozoda bo'lishi, mijozlarda yaxshi taassurot qoldirish
		Soch yoki bosh terisi bilan bog'liq muammolarni aniqlash va zarur bo'lsa, mutaxassisga yo'naltirish bo'yicha tavsiyalar berish
		Sohadagi yangi texnologiyalar, uslublar va mahsulotlarni o'rganishga ochiqlik
		Mijozlar bazasini shakllantirish, xizmat narxlarini belgilash, xarajatlarni nazorat qilish va reklama qilish
		Bilim:
		Sochning anatomik tuzilishi (ildiz, poya, qatlamlar), uning kimyoviy tarkibi va o'sish sikllari haqida chuqur bilim
		Bosh terisining tuzilishi, keng tarqalgan teri kasalliklari (qazg'oq, dermatit, soch to'kilishi) va ularni aniqlash, shuningdek, sanitariya-gigiyena normalariga rioya qilish usullari
		Turli xil soch turlari (tekis, jingalak, qalin, ingichka, yog'li, quruq) va ularning xususiyatlari, parvarishlash usullari haqida ma'lumot
		Soch va soqol parvarishi uchun mo'ljallangan shampunlar, konditsionerlar, maskalar, balzamlar va stilizatorlarning turlari, ularning tarkibi, xususiyatlari va qo'llash qoidalari
		Sartaroshlik asbob-uskunalarini dezinfeksiya qilish va sterillashning standartlari, usullari va vositalari. Infektsiyalarning tarqalishini oldini olish
		Sartaroshning shaxsiy gigiyenasi, kiyinish madaniyati va ish joyini toza saqlashning mutlaq talablari
		Sartaroshlik sohasidagi eng so'nggi tendensiyalar, moda yo'nalishlari va klassik uslublar haqida doimiy bilimga ega bo'lish
D2.3 Soqol va mo'ylov bilan ishlash (erkaklar sartaroshligi uchun)	D2.01.3 Soqol va mo'ylovni shakllantirish va kesish	Mehnat harakatlari:
		1. Mijozning yuz shakli va soch o'sish yo'nalishini inobatga olgan holda professional tavsiyalar berish
		2. Soqol uzunligini tekshiradi; agar ustara bilan olish uchun juda uzun bo'lsa, soch kesish mashinasi va/yoki pichoq bilan olish mumkin bo'lgan darajaga qisqartiradi
		3. Soqol xususiyatiga ko'ra issiq kompress, bug' apparati va/yoki yumshatuvchi kosmetik orqali oldindan yumshatish qiladi
		4. Soqol olish yoki kesishdan avval yuz terisini tozalash va tayyorlash
		5. Ishlatiladigan asboblarni (ustara, qaychi, trimmer, tarash mashinkasi) sterillash, o'tkirligini tekshirish va ish holatiga keltirish
		6. Terini kuydirmaydigan haroratdagi suv va sovun bilan texnikaga muvofiq tirash ko'pigini tayyorlaydi
		7. Ko'piklash: Yuzga maxsus soqol ko'pigini bir tekis surtish, tuklarni yanada yumshatish va terini himoya qilish
		8. Soqolga shakl berish (trimmer/qaychi bilan): Mijozning xohishiga ko'ra kerakli uzunlikni belgilash va trimmer yordamida dastlabki shaklni berish

		9. Mo'ylovni kesish va shakl berish
		10. Mo'ylovni yuz shakli va soqol uslubiga mos ravishda aniq qirqish va kerakli shaklni berish
		11. Maxsus mo'ylov qaychilari yoki trimmerdan foydalanish
		12. Ustara bilan ishlash: O'tkir va sterillangan ustara yordamida tuk o'sish yo'nalishi bo'ylab ehtiyotkorlik bilan, bosimni to'g'ri nazorat qilgan holda soqol olish
		13. Terini tarang tortish va ustaraning burchagini to'g'ri ushlash muhim
		14. Ba'zi hollarda, mutlaq sillqlikka erishish uchun tuk o'sishiga qarshi ikkinchi marta olish
		15. Har bir jarayon ehtiyotkorlikni talab qiladi
		16. Konturlash va aniq chiziqlar yaratish: Soqol va mo'ylovning chegara chiziqlarini (bo'yin, yonoq, lab usti) aniq va simmetrik tarzda belgilash.
		17. Har bir kesishdan so'ng ustara og'zida yig'ilgan ko'pik va kesilgan tuklarni toza salfetka/qog'oz sochiq bilan artadi
		18. Belgilangan chiziqlarni trimmer yoki ustara yordamida amalga oshirish
		19. Terini tinchlantirish: Soqol olishdan so'ng terini yuvish va tirnash xususiyatini kamaytirish uchun sovutuvchi, tinchlantiruvchi balzam yoki losyon qo'llash
		20. Soqol va mo'ylovni parvarishlash: Kesilgan soqol va mo'ylovga maxsus moylar, balzamlar yoki mumlar surtib, ularga kerakli ko'rinish berish va parvarishlash bo'yicha tavsiyalar berish
		21. Yakuniy tekshiruv: Mijoz bilan birgalikda yakuniy natijani ko'rib chiqish, har qanday tuzatish yoki qo'shimcha ishni bajarish. Mijozning mamnunligini ta'minlash
		Ko'nikma:
		Texnika mahorati: Turli qaychi va tarash mashinkasi texnikalarini (klassik kesish, fade, tekstura berish, filirovka) mukammal qo'llash
		Aniq konturlar: Soch chiziqlari, ensa va quloq atrofi konturlarini aniq va toza yaratish
		Ko'pik surtishda uning mijoz ustiga to'kilmasligi, og'iz, ko'z va quloqqa kirmasligini ta'minlaydi
		Shakl berish: Soqol va mo'ylovga zamonaviy yoki klassik shakllarni berish, ularni mijozning yuziga moslash
		Ustara bilan ishlash: Xot (issiq) ustara bilan soqol olish texnikasini xavfsiz va silliq bajarish
		Ustarani bilak harakatlari bilan normal va teskari yo'nalishda to'g'ri holatda ushlab ishlatadi
		Trimmerdan foydalanish: Trimmer yordamida aniq chiziqlar va o'tishlarni yaratish
		Mijozning ehtiyojlari va istaklarini to'liq tushunish uchun diqqat bilan tinglash
		Ishlov berilgan joyga dezinfeksiya vositasi bilan tampon qiladi.
		Talab qilingan modelga ko'ra soqol/mo'ylov hamda ensa/favorini ustara va/yoki soch kesish mashinasi bilan tekislab tuzatish

		Suvni terini kuydirmaydigan haroratga sozlab, tiralgan yuzni lavabo ichida qo'l va suv bilan, mijoz ustiga sachratmasdan kosmetik qoldiqlarini yuvish
		Toza va mos o'lchamdagi kompress sochiqni suvga botirib, juda ho'l qolmaydigan qilib siqadi
		Issiq sochiqni qisqa oraliqlarda va yuzni to'liq qamrab oladigan tarzda yuzga qo'yadi
		Mijozlarning noroziligini sokinlik bilan boshqarish va qoniqarli yechim topish
		Sovuq kompressda muzli paketlarni qisqa oraliqlarda yuz bo'ylab yurgizib qo'llaydi
		Teri xususiyatiga ko'ra mos tirnashni kamaytiruvchi va tinchlantiruvchi kosmetik mahsulotni tanlab, yetarli miqdorda og'iz va ko'zga tegizmasdan, soqol o'sish yo'nalishiga muvofiq qo'l bilan singdirib tiralgan joyga surtadi
		Xizmat ko'rsatish jarayonini samarali rejalashtirish va belgilangan vaqtga rioya qilish
		Bilim:
		Teri turlari: Yuz terisi turlari (yog'li, quruq, sezgir, normal) va ularning soqol olish jarayoniga ta'sirini bilish
		Teri kasalliklari: Soqol sohasida paydo bo'lishi mumkin bo'lgan umumiy teri muammolari (qizillik, akne, follikulit) haqida asosiy ma'lumotga ega bo'lish va ularda qanday chora ko'rishni bilish
		Soqol olish uchun ko'piklar, gellar, kremlar, soqoldan keyingi losyonlar va balzamlarning tarkibi, xususiyatlari va ularning teriga ta'sirini bilish
		Soqol va mo'ylovni parvarishlash uchun mo'ljallangan yog'lar, mumlar va balzamlarning turlari, ularni to'g'ri tanlash va qo'llash usullari
		Ustara, qaychi, trimmer kabi asboblarni to'g'ri dezinfeksiya qilish va sterillash bo'yicha qat'iy standartlar va protokollarni bilish va ularga rioya qilish qoidalari
		Kesuvchi asboblarni bilan ishlashda xavfsizlik qoidalarini bilish, mijoz va o'zining xavfsizligini ta'minlash
		Kichik kesilishlar sodir bo'lganda qon bilan aloqada bo'lish holatlarida qanday harakat qilish kerakligini bilish
		Turli davrlar va madaniyatlarda soqol va mo'ylov uslublarining o'zgarishini bilish, bu mijozlarga taklif qilinadigan uslublar doirasini kengaytirad
		An'anaviy va klassik soqol olish uslublari, jumladan, "wet shave" (ho'l soqol olish) texnikasining tarixiy va amaliy jihatlarini tushunish
		Mijozning istaklarini aniqlash, ularga aniq va tushunarli tilda maslahatlar berish uchun samarali muloqot strategiyalarini bilish
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. Mijozning terisi yoki soqoliga ishlatiladigan mahsulotlarga allergik reaksiyalar ehtimolini aniqlash va ularning oldini olish choralari
		2. O'z harakatlari, ish natijalari va boshqalarning harakatlari uchun javobgarlik

		3. Ishchi kursi va bosh suyanchig'ini mijozga qulay hamda ishlash uchun qulay holatga keltirish
		4. Elektr mashinkasining sozlamasini soqol/mo'ylov uchun belgilangan modelga moslash
		5. Muammolarni hal qilishda zaruratdan kelib chiqib mustaqil qaror qabul qilish
Texnik va/yoki texnologik talab		Ayollar va erkaklar sartaroshligida umumiy qo'llaniladigan ish uskunalarining (fen apparati, sterilizator, ensa mashinkasi, soch bukuvchi qisqich, asbob-uskunalar: qaychi turlari, taroq turlari, cho'tka turlari, ustara – soch kesish uchun –, sochiq va h.k.) texnik xususiyatlari va funksiyalarini ajrata olish va qonun qoidalari va talablari; Sartaroshlik amaliyotida ishlatiladigan materiallarning (kosmetik vositalar: bo'yoqlar, jel, shampunlar, rang ochuvchi vositalar, kremlar, spreylar, soch parvarish niqoblari va h.k./ bir martalik materiallar: sochiqlar, penuar/fartuk, bo'yin tasmasi, talk va h.k.) sifat va miqdor jihatidan foydalanishga yaroqlilik xususiyatlarini tushuntiradi; Materiallarning xususiyatiga ko'ra saqlash sharoitlari hamda kosmetik vositalardagi buzilish belgilari (rang, hid, tuzilma o'zgarishi)ni ajrata olish; Ish uskunalarining funkcionallik tekshiruvi, kundalik va umumiy texnik xizmat ko'rsatish hamda nosozlikni aniqlash va oldini olish bo'yicha amaliyotlarni texnik yo'riqnoma asosida tushuntira olish; Sartaroshlik jarayonlarida sifatni belgilovchi asosiy omillarni (sog'liq va gigiyena, mijoz qoniqishi, texnik mahorat va xatoni bartaraf etish va h.k.) tushuntira olish;

Kasbning nomi	Imidjmeyster (stilist)	
Mashg'ulot nomining kodi	51410003	
TMR bo'yicha malaka darajasi	4	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar	Tavsiya etiladi	
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yiladigan talablar	Ta'lim darajasi umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim bo'lganda 1 yillik amaliy tajriba talab etiladi	
Mehnatga layoqati va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	18 yoshga to'lgan bo'lishi; Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	1) o'rta professional ta'lim 2) umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	Ta'lim darajasi umumiy o'rta (o'rta maxsus) ta'lim yoki boshlang'ich professional ta'lim bo'lganda + norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba talab etiladi	
Kasbiy standartlar reestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	14390027 Sartaroshxona mudiri 3	
	51410004 Sartarosh-modelyer 3	
	51410001 Ayollar sartaroshi 3	
	51410002 Erkaklar sartaroshi 3	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi:	Kasbning nomi:
	3	51420002 Kosmetolog
		Barber
Mehnat funksiyalarining tavsifi		
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari	
E1.4 Mijozning ehtiyojlarini aniqlash, yaratish va taklif etish	E1.01.4 Mijozning ehtiyojlarini aniqlash (Dagnostika va tahlil)	Mehnat harakatlari:
		1. Mijoz bilan erkin va ochiq muloqot qilish, uning o'zini qulay his etishini ta'minlash
		2. Mijozning gaplarini diqqat bilan tinglash, uning xavotirlari, istaklari va oldingi tajribalarini tushunish
		3. Savollar berish orqali mijozning shaxsiyati, turmush tarzi, kasbi, maqsadlari va qadriyatlar haqida ma'lumot olish
		4. Mijozning tana tuzilishini aniqlash
		5. Yuzning shaklini (masalan, oval, yumaloq, kvadrat, uzunchoq) aniqlash, bu soch turmagi va aksessuarlarni tanlashda yordam beradi
		6. Mijozning rang turini (masalan, yoz, qish, bahor, kuz) aniqlash uchun terining rangi, sochlarning tabiiy rangi va ko'z rangini tahlil qilish
		7. Mijozning hozirgi garderobini tahlil qilish, uning kiyinish odatlarini, afzal ko'rgan ranglari va uslublarini aniqlash
		8. Mijozning kundalik faoliyati (masalan, ofis ishi, ijodiy kasb, o'qish, uy ishlari, sport) qanday ekanligini bilish

		9. Mijozning kasbiy maqsadlarini (masalan, lavozimga ko'tarilish, yangi ish topish, biznesda muvaffaqiyat qozonish) tushunish
		10. Mijozning kiyim va aksessuarlar uchun ajratgan budgetini aniqlash
		11. Mijozning tashqi ko'rinishiga oid qo'rquvlarini (masalan, eksperiment qilishdan qo'rqish, noto'g'ri tanlov qilishdan xavotirlanish) va cheklovlarini (masalan, allergiyalar, maxsus talablar) bilish
		12. To'plangan barcha ma'lumotlarni tartibga solish va asosiy xulosalarni shakllantirish
		13. Mijozning maqsadlari, tana tuzilishi, rang turi va shaxsiyatiga mos keladigan umumiy imidj kontseptsiyasini ishlab chiqish
		14. Mijozga qanday kiyimlar, aksessuarlar va soch turmagi tavsiya etilishi kerakligi bo'yicha aniq rejani taqdim etish
		Ko'nikma:
		Ranglarning inson psixikasiga ta'siri, ranglar uyg'unligi, terining rangi, soch va ko'z rangiga mos keladigan rang palitrasini aniqlay olish (masalan, rang turlari – "bahor", "yoz", "kuz", "qish")
		Har xil tana turlari (masalan, "olma", "nok", "to'g'ri to'rtburchak", "qum soati") uchun mos kiyim uslublari va siluetlarini aniqlay olish
		Turli matolarning xususiyatlari, ularning qanday ko'rinish berishi va qanday parvarish talab qilishi haqida ma'lumotga ega bo'lish
		Zargarlik buyumlari, sharflar, sumkalar, poyabzallar va boshqa aksessuarlarni asosiy kiyim uslubiga mos ravishda tanlay olish
		Mijozdan kerakli ma'lumotlarni olish uchun ochiq va to'g'ri savollar bera olish
		Yangi tendensiyalar, brendlar va xarid qilish joylari haqida ma'lumot izlash va topish
		Mijozlarni jalb qilish, xizmatlarni sotish, marketing va buxgalteriya yuritish kabi ko'nikmalar
		Bilim:
		Turli tarixiy davrlar (masalan, Renessans, Barokko, Art-deko, 20-asrning har o'n yilligi) va turli madaniyatlarda kiyim, soch turmagi va makiyajning qanday o'zgarganini bilish
		Moda sanoatida qo'llaniladigan barcha asosiy atamalar va tushunchalarni bilish
		Rang doirasi, ranglarning uyg'unlashish qoidalari, iliq va sovuq ranglar guruhlari haqida chuqur bilim
		Turli tabiiy (paxta, zig'ir, jun, ipak) va sintetik (polyester, viskoza, akril) matolarning xususiyatlari, ularning qanday tushishi, qanday parvarish talab qilishi va har bir mato turining qanday uslublarga mos kelishi haqida bilim
		Allergiyaga moyil bo'lgan yoki nozik teriga ega mijozlar uchun qaysi matolarning mos kelishini bilish

		Mijozlar bilan ishlashda professional etika, maxfiylikni saqlash va shaxsiy ma’lumotlarga hurmat bilan qarash
		Turli moda brendlarining o’ziga xos uslubi, dizayn falsafasi va ular qaysi auditoriyaga mo’ljallanganligi haqida bilim
		O’z xizmatlarini qanday reklama qilish, ijtimoiy tarmoqlarda faoliyat yuritish va mijozlar bazasini yaratish
		Mijozlar bilan ishlash strategiyalari
		Ba’zi stilistlar mijozlarga kiyimlarni virtual tarzda sinab ko’rish imkonini beruvchi ilovalar va dasturlardan foydalanishni bilishi
		Mijozning madaniy yoki diniy e’tiqodlariga hurmat bilan yondashish va ularga mos kiyim tanlash muhim
		Turli yosh guruhlari, ijtimoiy qatlamlar va geografik joylashuvdagi mijozlarning afzalliklari va ehtiyojlari haqida bilim
		Kiyimlarning qulayligi va harakatlanish erkinligini ta’minlaydigan matolar va uslublar haqida bilim
		Mijozlar bilan rasmiy shartnomalar tuzish, xizmat ko’rsatish shartlari va to’lov tartiblarini belgilash bilimlari
		Stilist mustaqil ravishda ishlaydigan bo’lsa, o’z biznesini ro’yxatdan o’tkazish tartib-qoidalarini va soliq majburiyatlari haqida asosiy bilimlarga ega bo’lishi
	E1.02.4 Imidjni yaratish (Konseptualizatsiya)	Mehnat harakatlari:
		1. Mijoz bilan dastlabki muloqot va ehtiyojlarni aniqlash
		2. Tahlil va tadqiqot (Analysis & Research)
		3. Konseptualizatsiya va taklifni shakllantirish (Conceptualization & Proposal Development)
		4. Imidj konsepsiyasini ishlab chiqish
		5. Vizual namoyish (Moodboard va Stil-kitob)
		6. Kapsula garderob rejasini tuzish
		7. Soch turmagi va makiyaj bo’yicha tavsiyalar ishlab chiqish
		8. Aksessuarlar tanlash strategiyasi
		9. Imidj taqdimoti va tasdiqlash
		10. Rejalashtirish va keyingi bosqichlarga tayyorgarlik (Planning & Preparation for Next Steps)
		11. Xarid ro’yxatini tuzish
		12. Xarid marshrutini rejalashtirish
13. Garderobni tartibga solish rejasini ishlab chiqish		
Ko’nikma:		
Mijoz ehtiyojlarini chuqur tushunish, rang tipini aniqlash, kiyinish uslub (stil) yo’nalishlarini his qila olish		
Fizionomiya va antropometriya asoslarini bilish		
Vizualizatsiya va kompozitsiya va uyg’unlik		
Original g’oyalar yaratish ko’nikmasi		
Moda tendensiyalarini interpretatsiya qilish		
Maqsadga yo’налganlik va kapsula garderobni shakllantirish ko’nikmasi		
Byudjetni boshqarish hamda uzoq muddatli rejalashtirish		
Fikrni aniq yetkazish va mijozni ishontira olish		

		Taqdimot materiallarini tayyorlash hamda teskari aloqa bilan ishlash
		Bilim:
		Moda va stil bilimlari, marketing bilimlari
		Rangshunoslik (Color Theory)
		Anatomik va vizual korreksiya bilimlari
		Mato va tekstura bilimlar, psixologiya va muloqot bilimlari
	E1.03.4 Imidjni taklif etish (Taqdimot va kelishuv)	Mehnat harakatlari:
		1. Taqdimotga professional tayyorgarlik
		2. Nutq rejasini tuzish: Taqdimot matnini, asosiy fikrlarni va ehtimoliy savollarga javoblarni rejalashtirish
		3. Samarali taqdimot: Yaratilgan imidjning har bir jihatini (rang, siluet, mato, stil) mijozga batafsil tushuntirish
		4. Vizualizatsiyadan foydalanish: Tayyorlangan materiallar (moodboard, stil-kitob) orqali imidjni mijozga vizual ko'rsatish
		5. Foydalarni ta'kidlash: Yangi imidj mijozga qanday foyda keltirishini (masalan, o'ziga ishonch, karyera o'sishi) aniq misollar bilan asoslash
		6. Faol tinglash: Mijozning savollarini, fikrlarini va e'tirozlarini diqqat bilan tinglash
		7. E'tirozlar bilan ishlash: Mijozning shubhalari yoki qarshiliklariga asosli va ishonchli javoblar berish
		8. Kelishuvga erishish: Agar kerak bo'lsa, imidjning ayrim jihatlari bo'yicha muzokaralar olib borish va mijoz bilan murosaga kelish
		9. Kelishuvni tasdiqlash: Imidj konsepsiyasi bo'yicha mijozning yakuniy roziligini olish
		10. Keyingi qadamlarni belgilash: Garderobni saralash, xarid qilish sessiyasi kabi keyingi amaliy ishlarni rejalashtirish
		Ko'nikma:
		Faol tinglash
		Aniq ifodalash
		Ishontira olish
		Notiqlik
		Kelishuvga erishish
		Vaziyatga moslashuvchanlik
		E'tirozlar bilan ishlash
		Vizual taqdimot
		Jozibadorlik
		O'ziga ishonch
		Mijozni tushunish
		Ishonch o'rnatish
		Motivatsiya berish
		Bilim:
		Ma'lumotni qanday qilib tinglovchining qabul qilishiga moslab yetkazishni bilish
		Mijozning savollariga va e'tirozlariga xotirjam, asosli javob berish

		Yangi imidjning foydalarini ko'rsatib, mijozni o'zgarishlarga unday olish
		Fikrni tushunarli, aniq va ishonchli tarzda bayon etish
		Mijozning fikrlarini diqqat bilan eshitish va ularni to'g'ri tushunish
		Kelishmovchiliklarda umumiy yechim topish uchun moslashuvchan bo'lish
		Kiyimlar va ranglarning vizual ta'sirini mijozga izohlab berish
		Mijoz ma'lumotlarini sir saqlash
		Har doim mijozning manfaatini ustun qo'yish va uning ehtiyojlaridan kelib chiqib ishlash
	Mas'uliyat va mustaqillik	1. O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik 2. O'quv yoki kasbiy faoliyat sohasida o'z faoliyatini mustaqil rejalashtirish va tashkil qilish
Texnik va/yoki texnologik talab		Har bir ishlatilgan asbob uskunalar, kerakli katta va kichik detallar va aksesusrlarni o'ziga xos texnik va texnologik talablari va qoidalariga amal qilish

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.1. Kasbiy standartning rekvizitlari

1.	Kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashining tasdiqlash hujjatlari:	Mehnat va kasbiy faoliyatning yordamchi tarmoqlararo turlari sohasida kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashi 2026-yil 6-iyuldagi 1-son bayoni
2.	Milliy malaka tizimini rivojlantirish institutining xulosasi:	KS-0129-sonli xulosa, 20.04.2026
3.	Kasbiy standart talqini va ishlab chiqilgan sanasi:	1.0-talqin, 20.04.2026
4.	Taxminiy qayta ko'rib chiqish sanasi:	19.04.2031

5.2. Kasbiy standartni ishlab chiqishga mas'ul tashkilot

Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi

(tashkilot nomi)

vazir Zaxidov Botir Erkinovich

(rahbarning lavozimi, F.I.O.)

5.3. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

T/r	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1.	Mehnat va kasb standartlari boshqarmasi boshlig'i	Qarshiyev Laziz Nuritdinovich
2.	Kompetensiyalarni rivojlantirish va malakani baholash boshqarmasi boshlig'i	Maxamatxo'jayev Toir Faxriddin o'g'li
3.	O'zbekiston ish beruvchilari Konfederatsiyasi ijrochi direktori	Margishvili Eka Sergeyevna
4.	Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi huzuridagi Milliy texnik malakani baholash va malaka oshirish markazi direktori	Dusheboyev Faxriddin Mamatkulovich
5.	O'zbekiston sartaroshlar assotsiatsiyasi raisi	Farxat Shamuratov
6.	"WORLD SKILLS UZBEKISTAN" assotsiatsiyasi boshqaruv raisi o'rinbosari	Xushmurodov Dadaxon Raimovich
7.	"AESTHETICS BEAUTY" tashkiloti direktori	Gulnara Rasulova Djaxangirovna
8.	"LABOUR SYSTEMS" mas'uliyati cheklangan jamiyati Laboratoriya mudiri	Feofanov Vladimir Nikolayevich
9.	Samarqand shahri kasbiy ko'nikmalar markazi direktori	Pardayev Dilshod Subonqulovich
10.	Kambag'allik va mehnat bozori tadqiqotlari instituti direktori	Karimov Dilshodjon Sabirdjanovich
11.	Kasbiy standartlarni ishlab chiqish va muvofiqlashtirish bo'limi bosh mutaxassisi, <i>Kengash kotibi</i>	Ismoilov Sobir Xolikberdi o'g'li

**MEHNAT VA KASBIY FAOLIYATNING YORDAMCHI
TARMOQLARARO TURLARI SOHASIDA KASBIY
MALAKALARNI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA
TARMOQ KENGASHI**

**KASBIY STANDART
SARTAROSHLAR**